

436676

NAŠA LUČ

oktober 1998, letnik 47, številka 8

mesečnik za Slovence na tujem

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, München, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

E-mail: ljubo.bek@siol.net

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	2.500 SIT
Avstrija	240 ATS
Anglija	12 GBP
Belgija	720 BEC
Francija	120 FRF
Italija	34.000 ITL
Nizozemska	40 NLG
Nemčija	35 DEM
Švica	29 CHF
Švedska	150 SEK
Avstralija	28 AUD
Kanada	25 CAD
ZDA	22 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč,

devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d., 50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23. 2. 1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.

Oblikovanje: TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

Prva str. ovitka: P. Pokorn: Velike Lašče

Druga str. ovitka: P. Pokorn: Maribor

Tretja str. ovitka: Marsejski rojaki

Četrta str. ovitka: P. Pokorn: Ptuj

Ko vam pripravljamo Našo luč, je do dneva, ko jo dobite v roke, še zelo daleč. Sodelavci in slovenski duhovniki ali njihovi pomočniki in naši redni poročevalci morajo poslati svoje dopise cel mesec prej. Vsak mesečnik se mora nujno sprijazniti z neaktualnimi poročili. Kljub zamudi pa je vsako poročilo znamenje življenja in delavnosti v naših občestvih in naših farah. Poročila so živa vez z vsemi, ki se za izseljence zanimajo.

Vsaka številka Naše luči Vam prinese kar lepo število raznih besedil, ki spodbujajo zvestobo vrednotam vere in narodne kulture ter novice in ocene, ki prikazujejo stanje v slovenski družbi. Nehote se oči nas vseh vedno znova ozirajo proti domu in domovini.

Naša luč želi biti domovinska revija s krščanskim načinom razmišljanja in vrednotenja našega življenja. To pomeni, da smo si zavestno zadali nalogo zbujanja krščanskega upanja in zaupanja. Pomeni tudi kritični pristop do vsega, kar se pojavlja med nami v svetu in v domovini, a nasprotuje prizadevanjem za polnost življenja in seje nezaupanje in črnogledost. Vedno se želimo zavedati pri vsem, kar zapisujemo v naši reviji, da je naša prava domovina v objemu božje ljubezni na svetu in v večnosti.

Sveto pismo vse naše življenje primerja bivanju v tujini, saj se človek nikjer ne more povsem zadovoljiti v omejenih možnostih tega sveta. In vendar vsi vemo, da je bivanje v domovini bolj naravno kakor bivanje in življenje drugod. To ne pomeni, da smo nezadovoljni v svojem sedanjem okolju, vendar se najbrž veliko več rojakom, kakor to mislimo, kdaj prav živo stoži po domačem kraju. Kako radi bi se nekateri posamezniki vrnili v svoj domači svet, pa se najbrž nikoli več ne bodo mogli. Koliko bi se jih na stara leta rado preselilo v domovino, pa bi morali s tem vzeti v zakup oddaljenost od svojih otrok in vnukov, kar je spet povezano z bolečino razdeljenosti ljubljenih oseb. Da, vse to je treba sprejeti in upoštevati še marsikaj drugega, da bi lahko razumeli in dojeli, kaj vse je prinesla ljudem odločitev, da grejo na tuje za kruhom in obeti lepšega življenja.

Ostajamo v realnem svetu razmer in danosti.

Pomembno je, da se v vsem tem med seboj razumemo, da si težav ne prikrivamo, da se poskušamo pogovoriti in podpreti, posebej kadar zaslutimo, da je kdo med nami, ki mu je breme tujine postalo zares težko in se sam ne more več boriti. Slovenci v izseljenstvu potrebujemo drug drugega še bolj. Zato naj nam bo svet vsak čas, ki ga lahko darujemo drugemu po naših skupnostih in župnijah.

Tudi Naša luč želi biti naša vez in prinašati veselo upanje. Odeta v razkošje barv na vseh straneh bo še bolj svetla in pisana.

Prijetno in veselo jesen vam voščiti

Janez Pucelj, urednik

Pogovor s Stanetom Kerinom, direktorjem Škofijske karitas Ljubljana

Stiska ne pozna počitnic in praznikov

Za začetek najinega pogovora vas prosim, da na kratko predstavite vašo organizacijo.

Škofijska karitas Ljubljana je bila ustanovljena l. 1990. Njeno glavno vodilo je dobrodelnost, ki temelji na krščanskih načelih. Je dobrodelna organizacija Katoliške cerkve, ki odkriva stiske ljudi in išče načine, kako tem ljudem pomagati. Pri tem se ne sprašujemo po veroizpovedi niti po prepričanju potrebnega. Za nas je pomembnejši človek, ki je prišel v takšno ali drugačno stisko. Takemu želimo pomagati toliko, da lahko potem zaživi samostojno življenje.

Kdo je njen ustanovitelj?

Težko je reči, kdo je njen ustanovitelj. Škofijsko karitas Ljubljana je ustanovila škofija. Ne smemo pa pozabiti, da je dobrodelnost sestavni del naše vere. Lahko rečemo, da je dobrodelnost bistveni del krščanstva in traja že od samega začetka, približno 2000 let.

Kako se je Slovenska karitas razvijala?

Če govorimo o organiziranosti karitativnega delovanja znotraj Cerkve, moramo povedati, da je bila do leta 1946 ta dejavnost pri nas zelo razgibana. Tukaj mislim zlasti na vincencijeve in elizabetinske konference, na razna dobrodelna združenja; ta so se ustanovljala, ko se je pojavila neka nova stiska. Leta 1946 je bila ta cerkvena dejavnost prepovedana. Do sprememb je prišlo šele po letu 1990, ko smo lahko začeli tudi javno delovati.

V čem je razlika med Slovensko, škofijskimi in župnijskimi karitas?

Osnovna celica v Cerkvi je župnija, te pa se povezujejo v škofijo. Znotraj nekega območja, nekega naroda ali celo neke države se te posamezne, majhne organizacije povezujejo na nacionalni ravni. Nacionalna Karitas ima nalogo, da usklajuje dela škofijskih karitas, se dogovarja z državo, na mednarodnem področju pa skrbi za povezavo s karitasovimi organizacijami po svetu. Ne smemo pozabiti na naše temeljno poslanstvo, pomoč ljudem v stiski; ta pa ne pozna meja. Zato dejavno sodelujemo pri pomoči potrebnim tudi zunaj državnih meja.

Stane Kerin

V Sloveniji imamo torej tri škofijske karitas?

Da, v Mariboru, Ljubljani in Kopru. Po župnijah pa jih je organiziranih skoraj 400.

Kako so se ljudje odzivali na vaše klice na pomoč?

Na začetku smo bili vsi "organizatorji" v skrbeh, kako se bodo ljudje odzvali. Kmalu pa smo ugotovili, da so bile skrbi odveč, saj kadarkoli pripravimo kakšno akcijo, je odziv neverjeten. Prvi tak primer je bil ob poplavih, ki so opustošile kar velik del naše domovine (Štajerska). Takšnega odziva ni pričakoval nihče. Podobno je bilo ob prihodu beguncev. Ljudje so zlasti na začetku begunske krize zelo dejavno sodelovali in pomagali. Lahko zatrdim, da so ljudje, ko so zvedeli za namen zbiranja pomoči, vedno priskočili na pomoč nad pričakovanji vseh, ki so opazovali našo delo.

Naša zakonodaja na področju karitativnega delovanja pri nas uradno priznava samo Rdeči križ Slovenije. Kako to, da niste v enakopravnem položaju?

Odgovor je skrit v zgodovinskih dejstvih. Cerkvi je bilo od leta 1946 prepovedano delati na socialnem področju. Da smo navzven izgledali urejena država, je bil ustanovljen Rdeči križ Slovenije, ki je postal edina monopolna humanitarna organizacija pri nas. Leta 1990, ko so se pri nas začele stvari normalizirati, so počasi tudi Cerkvi pustili karitativno delovanje. Po velikih mukah je bila najprej ustanovljena Slovenska karitas, za njo pa še škofijske. Kmalu se je začela spreminjati tudi državna zakonodaja, vendar med tedanjimi politikami ni bilo dovolj volje ali pa morda iznajdljivosti, da bi nas pravno postavili v prostor javnega delovanja. Zakon je bil pisan na kožo Rdečemu križu, ki edini lahko od države prevzame nekatere naloge. Karitas ima danes le napol urejen status. Dopuščajo naše delo, pri katerem lahko uveljavljamo kot Rdeči križ tudi nekatere ugodnosti: oproščeni smo nekaterih davkov, pomoč iz tujine je oproščena plačila carine... Močno si želimo, da bi se naš položaj končno rešil, a kaj ko se na državni strani radi izgovarjajo, da je to problem nerešenega statusa med Cerkvijo in državo. Kljub vsemu delamo in pomagamo vsem pomoči potrebnim. Zagotovo pa bo drža-

POTRES

**Že majhna pomoč
je več kot
veliko sočutje**

Karitas ✱

Žiro račun: Kerkova banka d.d., P.e. Ljubljana, Pogačarjev trg 2, št.: 51800-620-336, sklic št.: 05 1200119-66079
Posojilje, Bohinj, april 1998 Informacije po telefonu: 061/13-20-119

va to morala rešiti tako, kot se za demokratično Evropo spodobi.

Kateri so vaši glavni projekti danes, in če lahko poveste, koliko denarja se je do zdaj zbralo z vašo pomočjo?

Težko bi povedal točno številko, saj lahko govorim le za ljubljansko škofijsko karitas. Nikoli ne dajemo prisilcu denarja, ampak pomagamo npr. s plačilom položnice ali stanarine, plačamo šolske malice, damo hrano, obleko, obutev, pomagamo pri nakupu šolskih potrebščin, pri plačilu raznih dolgov, skratka povsod, kjer vidimo, da bi ljudje zelo težko dostojno preživeli. Pomagamo tudi družinam z več otroki. Lani smo tako izdali za okrog 60 milijonov pomoči. Če bi prišle še pomoč po župnijah, potem se ta številka vrti nekje do 100 milijonov tolarjev, kar je lepa številka. Vsako akcijo seveda sklenemo z vsebinskim in finančnim poročilom, na koncu leta pa naredimo obračun, pregled in seveda tudi poročilo o tem delu.

Ali lahko rečemo, da je danes Slovenija revna država oziroma, da ni tako socialno urejena, kot se naši politiki radi hvalijo?

Gotovo ni tako socialno urejena, kot se politiki hvalijo. Težko pa bi rekel, ali je pri nas dovolj poskrbljeno za so-

Stiska NE pozna

počitnice in praznikov

Kako lahko tudi JAZ pomagam?

MESEČNI PRISPEVEK - PROJEKTNO BOTRSTVO

Karitas ✱

Žiro račun: Kerkova banka d.d., P.e. Ljubljana, Pogačarjev trg 2, št.: 51800-620-336, sklic št.: 05 1200119-66079
Informacije po telefonu: 061/13-20-119

cialno varnost. Imamo nekaj dobrih zakonov, ki pa se slabo izvajajo. Poleg tega ne smemo pozabiti, da smo še vedno v prehodnem obdobju, polnem nejasnosti in neurejenih stvari, tako da je težko reči, ali je to področje dobro urejeno. Vsak dan se lahko zgodi, da zaprejo kakšno tovarno in je takoj nekaj sto ljudi na cesti, kot se je pred kratkim zgodilo v Kranju. Pri dveh milijonih je to velikih odstotek in velik zalogaj za našo socialo. Mislim, da se stvari spreminjajo na bolje, vendar bo potrebno še kar nekaj časa, da bodo naši politiki delali v skladu z demokratičnimi principi in da se bodo tudi ljudje sami znali organizirati in na tem področju kaj narediti tudi sami. Mislim, da je samoiniciative premalo, kar je tudi dediščina preteklega sistema, ko smo bili odvisni od ustanov in od njih pričakovali rešitev.

Ali Slovenci velikokrat poprosimo za pomoč, si upamo potrkati na vaša vrata? Vemo namreč, da neradi priznamo, da smo v težkem socialnem položaju.

Vedno znova se postavlja vprašanje, kako priti do socialno najbolj ogroženih ljudi. Ljudje raje prihajajo k nam, morda težje na župnijsko karitas, ker se ljudje preveč med seboj poznajo, in je nekomu težko priznati svojo stisko. Te ljudi skušamo odkrivati tudi drugače: po župnijah pošljemo enkrat na leto vprašalnik, da nam oni napišejo, katere družine so socialno ogrožene in potrebujejo večjo pomoč.

Vsak dan se srečujete z veliko ogroženimi ljudmi. Katere pa so vaše večje, odmevnejše akcije?

Na prvem mestu so gotovo ljudje, ki dnevno prihajajo k nam s svojimi potrebami. Pomagamo starejšim ljudem, ki bi radi ostali doma in ne bi šli v dom za ostarele. Tako imamo zelo razvito izposojanje ortopedskih pripomočkov, sobnih stranišč in vsega, kar je potrebno pri takšni negi. Ljudje si to lahko sposodijo za neko varščino.

Vsako leto je akcija "družine", s katero pomagamo družinam v stiski. Ob začetku šolskega leta poteka akcija za pomoč pri nakupu šolskih potrebščin. V okviru Škofijske karitas Ljubljana organiziramo tudi delovni tabor za slepe in slabovidne. Letos se jih je zbralo več kot 40. Na njem se vključujejo v razne delavnice, v katerih sami odkrivajo svoje sposobnosti (likovne delavnice, vožnja s kolesi skupaj z drugimi ljudmi, čolnarjenje, šport, spoznavanje in odkrivanje okolice in še marsikaj zanimivega). Letos smo bili v Dobrovniku v šoli. V okviru Slovenske karitas omogočimo počitnice za socialno

ogrožene, potem pomagamo v neurejenih družinah, v katerih strokovno usposobljeni ljudje skušajo dvigniti kvaliteto medsebojnih odnosov. V okviru Slovenske karitas delamo z odvisniki, z mladimi mamicami, za katere je namenjen materinski dom.

Kakšna je po vašem mnenju prihodnost karitas v Sloveniji?

Ne samo karitas, nobena organizacija, ki hoče delati na socialnem področju, ne bo ostala brez dela. Delo z zaporniki, z duševno prizadetimi in še številna druga področja so nepokrita, zato ni strahu, da bi ne imeli dela. Večji strah je, da je premalo ljudi, ki so pripravljeni nekaj svojega časa in svojega denarja darovati za to, da bi lahko čim več teh področji pokrili. Sami vedno skušamo pokrivati tista področja, ki jih ne pokriva nihče. Prvi smo bili pri delu z narkomani, prvi pri materinskem domu in delu z materami. Verjetno se bo odkrilo še veliko področji, kjer se bomo lahko vključili in pomagali.

Naj še enkrat poudarim, da pri pomoči ljudem ne gledamo ne na vero ne na prepričanje ne na karkoli drugega, ampak skušamo pomagati človeku v stiski.

Tudi nekateri naši izseljenci in bralci Naše luči sodelujejo pri karitativnem delu. Kako lahko stopijo v stik z vami?

Kadar organiziramo kakšno akcijo, vedno obvestimo tudi duhovnike, ki delajo z ljudmi drugod po svetu. Medsebojna povezanost se mi zdi zelo pomembna, včasih tudi nevarna, da ne bi dobili ljudje v izseljenstvu občutek, da hočemo iz njih samo nekaj potegniti, ker je doma predstava o velikem bogastvu, ki da je v Evropi. Premalo se zavedamo, da je tudi tam veliko socialnih stisk. Sam sem to spoznal, ko sem bil pol leta pri raznih karitas v Nemčiji.

Izseljenci se lahko vključijo prek svojih duhovnikov, ki vodijo slovenske misije po Evropi. Duhovniki pomoč prinesejo ob obisku v domovini ali pa jo nakažejo na naš račun. Moram reči, da je pomoč izseljencev kar precejšnja, za kar se jim iskreno zahvaljujem in želim ter upam, da bomo tudi v prihodnje na tem področju ostali povezani.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Meditacija pod Triglavom

Sanja je kupila tri razglednice: za domače, za strica Tomaža in za Jureta. Umaknila se je na eno od redkih travnih blazin, tako da je v en sam pogled lahko zajela dom in kapelico ter stene in grebene, ki so kipeli proti vrhu Triglava. Razglednico s Triglavom v večerni zarji je namenila domačim, stricu Tomažu triglavsko kapelico, Juretu pa zimski posnetek Triglava. Domačim je v nekaj vrsticah povedala, da je bila na vrhu, da je bilo zelo lepo in da je mislila nanje. Ko pa je hotela napisati pozdrave tudi stricu Tomažu in Pavli, ji to kar ni uspelo.

Misel se je vrnila na začetek poti. Zgodaj zjutraj je bil gozd pod Cmirom še ves teman. Drevesa so se polna skrivnosti z mišičastimi koreninami oprijemale strme poti. Tišino porajajočega se jutra so motili le koraki petih planincev in planink ter pritajeno sopenje, ko so se vzpenjali skozi gozd po strmi Tominškovi poti. Čim višje so bili, tem bolj se je jutranja svetloba zlivala skozi veje dreves. In ko so za njimi ostala zadnja, vetru in plazovom se upirajoča drevesa, je nad vrhovi zažarelo modro nebo. Dotikalo se ga je ostenje Triglava, obsijano z zlato jutranjo zarjo. Obstali so. Mir. Pričakovanje. Prepustiti se novemu dnevu. Na njegovem pragu jih sprejema Stvarnik. Njegove razprostrte roke segajo od Cmira do Škratlice. Objema jih. Kako varno je biti v njegovem objemu. V dolinah in vrhovih srca je tedaj zažarelo sonce onstranske sreče. Nikamor več ni treba iti. Žarki sonca srca se prepletajo s tistimi na belih polcah in počivališčih triglavskega zlatoroga. V Stvarnikovem objemu postaneš delček njegove gore in gora postane delček tvojega srca. Nihče ni rekel besede. Tišina je bila glasnejša. Bila je Stvarnikov blagoslov, blaga beseda. Nanjo je moč odgovoriti le tako, da ji ponudiš odprte dlani. Korak je postal lahkoten. Roke so bolj božale kot pa se oprijemale umitih vboklin in razpok prebujajoče se gore.

Ko so prišli na Kredarico, so se najprej namenili v kapelico. "Da se Bogu zahvalimo za srečno turo," je Janez, ki jih je vodil, mimogrede dodal. To je torej tista katedrala pod Triglavom, o kateri se je toliko pisalo in govorilo. Ni ravno velika. Posedli so po preprostih klopeh. Svetniki Jakob, Frančišek, Jožef in Bernard so jih nekako hudomušno pogledovali. Marija Snežna sredi med njimi pa je bila tudi čisto drugačna, kot so tiste njene baročno ozaljšane podobe po ljubljanskih cer-

kvah. Kot bi ji hotela reči: "Čakala sem te, Sanja." Nekaj toplega jo je preplavilo od nog do glave. Zjutraj je pod Cmirom doživela očetovski objem Boga Stvarnika. To, kar sedaj doživlja, je sprejem mame, vedno dobre in blage. Mame, ki ve, da imaš žul na levi peti; mame, ki v eni roki prinaša še toplo zlikano majico za tvoj prepoteni hrbet, v drugi pa skodelico vročega čaja. Prijetno, kot še nikoli dotlej, je postalo Sanji pri srcu. Marija, božja mati, ni nekje daleč nad oblaki, ampak je tukaj, v tej kapelici. "Nad oblaki," se je Sanja nasmehnila. Pravzaprav je tukaj na Kredarici res nad oblaki. Dvigniti sem se morala nad oblake, da sem se srečala z njo in tudi, da sem se zjutraj srečala s Stvarnikom. Dvigniti sem se morala nad pritlehnost vsakdanjih zamer, predsodkov, nad vse neštete smetnjake nepotrebnih opravkov in skrbi, strahov in bojzani. Začutila je, da je doma. Nikamor več ji ni treba iti. Tu ostane. Ogrinja jo tišina miru in popolne varnosti. "Kot da sem doma, popolnoma sem sprejeta," ji je dahnilo srce.

Sanja je še kar sedela na travni blazini tam nasproti triglavskemu domu in triglavski kapelici. Njen pogled je izginjal v modrini neba nekje daleč zadaj za vrhom Gore. Ni slišala vriska neznanega osvajalca na njenem vrhu. Tudi ni videla skupine, ki se je pred domom hrupno odpravljala v dolino in sploh ni opazila, da so ji razglednice padle iz rok in jih je veter veselo odnesel v dolino. Srce je bilo sprejeto in preveč polno, da bi opazilo takšne malenkosti.

Jože Urbanija

Cerkev – božja hiša in hiša ljudi

Beseda "cerkev" pomeni zgradbo, ki ima v naši zavesti povsem določeno obliko. Na zunaj je njeno razpoznavno znamenje stolp in v njem zvonovi. V cerkvi ljudje molijo Boga.

Vendar to ni prvotni pomen besede. Najprej je izraz, ki ima svoj izvor v grškem jeziku, pomenil skupnost ljudi, ki je zbrana pred Bogom. Kadar govorimo kristjani o Cerkvi, ki je živa skupnost, zapišemo besedo z veliko začetnico.

Ime skupnosti je zaživelo v krščanski tradiciji torej tudi kot obče ime za tiste zgradbe, v katerih se zbira krščanska občina k obhajanju evharistije in k podeljevanju zakramentov in v katere prihajajo tudi posamezni molivci, da častijo Kristusa, pričujočega v tabernaklju pod podobo kruha.

"Slovenska vrata" – glavna vrata v stolnico sv. Nikolaja v Ljubljani

V dvatisočletni zgodovini krščanstva se je razvila cela paleta različnih tipov cerkva, od vaške kapelice do velikih in veličastnih katedral, od mogočne romarske cerkve do betonskih in jeklenih zgradb v našem stoletju. "So cerkve, ki so kot prepadi in strmoglave višine. In so druge kot žareče peči in zopet druge tako umetniško navdane, da bi morale zadoneti pod prstom," je pesniško opisal to raznovrstnost v drami Paula Claudela 'Oznanjenje' cerkveni gradbeni mojster.

Najstarejši bogočastni prostori kristjanov so bili po sili razmer skriti in tudi danes so zopet cerkve, ki se skromno umikajo v senco stolpnic in nebotičnikov modernih velikih mest. Poznamo tudi kapele, ki so vgrajene v stanovanjske bloke, da jih je komaj opaziti med bivališči ljudi. Večina cerkva pa je postavljena na vidna mesta na sredo vasi in starih mestnih predelov ali tudi na hribe in vzpetine. To ni le paša za oči, ki daje krajini (na Slovenskem še posebej) radostno podobo, ampak ima tudi čvrst teološki temelj. Po krščanskem gladanju vera ni le osebna ali zasebna zadeva, marveč je javen dogodek in družbena stvarnost.

Cerkve so posvečeni prostori, izvzeti vsakdanjosti in posvetni rabi. Sakralni (sveti) prostor, ki je namenjen le srečanju človeka z Bogom.

V začetku druge polovice našega stoletja je nastala pri gradnji cerkva neka težnja, da bi se temu načelu odpovedali in namesto le za bogoslužje in zbranost ter molitev posvečenih prostorov začeli graditi tako imenovane večnamenske zgradbe. Iz stiske naj bi tako postala krepost. Take prostore je namreč do tedaj poznala le Cerkev v diaspori, se pravi tam, kjer je bila krščanska občina raztresena med množico nevernih ali drugače vernih ljudi. Marsikje je bila ta težnja pretirano poudarjena 'muha' časa. Ko ni bilo več jasne zunanje razlike med "sakralnim" in "profanim", so ljudje začutili neko staro, znano resnico, da vendar človek potrebuje različne prostore. Tudi v stanovanju nima vse v enem prostoru. Čez dan se najbolje počuti v dnevnem ali v jedilnem kotu. Preko noči potrebuje poseben prostor za počitek - spalnico. Človek po naravi potrebuje prehode iz enega prostora v drugega in vsak ima svoj pomen in svojo vlogo za dobro počutje. Take prage in prehode

potrebuje tudi med delom in prostim časom, med praznovanjem in molitvijo.

Tako je človeku potreben tudi poseben "sveti prostor", koder moli. Božje zveličavno delovanje potrebuje poseben kraj, kjer se človek Večnemu lahko bolje približa. Danes se spet gradijo cerkve, ki služijo samo bogoslužju.

Prav tako dvomljiva je težnja, ki skuša uporabiti cerkve v neki stranski ali vzporedni funkciji kot koncertne dvorane. Morda se da kdaj kak koncert navdihniti z duhovnostjo, čemur je cerkev kot prostor posebej namenjena, če duhovnik ali kdo drug pred glasbenim užitek ali po njem spregovori in nakaže poslušalcem povezanost med lepo glasbo in lepoto božjega sveta. Toda navadno že ploskanje v cerkvi povsem podere to skrivnostno doživljanje in je izničena sakralnost, posvečenost cerkve.

Kaj pomeni cerkvena stavba po svojem bistvu lepo pove **liturgija posvetitve cerkve**. Pri obredu očiščevanja tako vernike kakor stene cerkvene zgradbe pokropijo z blagoslovljeno vodo. Škof dvigne pred verniki knjigo za berila in glasno prosi: "Božja beseda naj napolni ta prostor."

Drugo znamenje, ki pove, da je ta hiša izzeta iz posvetne rabe, je maziljenje oltarja in sten. Stene mazilijo na dvanajstih mestih s sveto krizmo kakor ob birmi birmance v znamenje sprejema darov Sv. Duha. To pomeni: cerkev je zgrajena na temelju apostolov, zato naj v tej hiši verniki spoznavajo Jezusa, kakor so ga videli in spoznali dvanajsteri učenci Gospodovi.

Oltar, zbrano občestvo in stene nato v znamenje častljivosti tega kraja pokadijo. Kadilo je znamenje molitev, ki se bodo s tega kraja iz vernih src dvigale k Bogu. Končno se prižgejo v cerkvi vse luči: "Kristusova luč naj zasveti vsem v njegovi Cerkvi in vsa ljudstva naj prispejo do polnosti resnice," govori škof pri tem obredu.

Vrata

"Glej, stojim pred vrati in trkam. Če kdo sliši moj glas in odpre vrata, bom stopil k njemu in večerjal z njim, on pa z menoj (Raz 3,20) - to so Kristusove besede eni prvih

krščanskih občin v Laodikeji, zapisane v Razodetju apostola Janeza.

Od nekdanj išče človek varstvo v zavetju zdov, votlin, šotorov. Toda v zagrajenem prostoru svojega domovanja ni tako samozadosten, da bi ne potreboval tudi odprtino, skozi katero lahko hodi ven in noter, da doseže to, kar potrebuje za življenje: ljudi in stvari.

Vrtenje vrat v njihovih tečajih lahko ljudi povezuje ali tudi ločuje. Odpiranje novega življenjskega prostora ali zapiranje pred vdorom nevarnosti v človekov dom je življenjsko pomembno dejanje in dogajanje. Zato se Jezus ni imenoval le luč sveta, pot, resnica in življenje, ampak tudi vrata. V Janezovem evangeliju, kjer se Jezus sam imenuje Dobrega pastirja, pravi učencem tudi tole: "Jaz sem vrata k ovcam ... Kdor vstopi skozi

mene, se bo rešil; hōdil bo noter in ven in bo našel pašo. Tat prihaja samo zato, da krade, kolje in uničuje. Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju." (Jan 10,7-10).

Vrata odpirajo poti v življenje in jih odpirajo tudi v smrt. To pretresljivo prikazuje odrsko delo ameriškega pisatelja Thorntona Wilderja z naslovom 'Dolgo božično kosilo'. Prikazana je družina, ki ji pripadajo člani različnih generacij. Obhajajo slovesno kosilo v prostoru, ki ima dvoje vrat. Skozi ena od časa do časa potisnejo otroški voziček in zasliši se otroški jok. Skozi druga odide zdaj eden zdaj drugi od omizja in se ne vrne več. Eno so vrata življenja, drugo so vrata smrti.

Krščanska vera pravi, da ob nih in drugih vratih stoji Kristus. On daje življenje, njegova volja je, da pridemo na svet. Ob drugih vratih stoji isti Gospod, ki je dal občini v Laodikeji sporočiti, da bo sam večerjal s tem človekom, ki ga sprejme v svoje življenje in smrt.

Tako smrt ni konec vsega, ampak samo vrata, ki vodijo v večno življenje.

(Iz knjige *Znamenaja krškega škofa E. Kapelarija*)

Bratovščina svetega Hieronima v Vidmu

V videmski mestni knjižnici hranijo dragocen kodeks z rokopisom statuta bratovščine sv. Hieronima, ki sta ga 13. februarja 1479 podpisala bratovščinski blagajnik, mizarški mojster Jakob iz Škofje Loke, in predstojnik bratovščine, svečarski mojster Janez. Gre za prenovljen status tako imenovane slovanske bratovščine, ki se je 17. septembra 1452 odcepila od nemške bratovščine in se osamosvojila. Za svoj sedež si je izbrala oltar sv. Antona v dominikanski cerkvi sv. Petra v videmskem predmestju (1. člen). Leta 1482 so dominikanci bratovščini odrekli gostoljubje v svoji cerkvi, zato so bratje prenesli sedež bratovščine k oltarju sv. Hieronima v videmski kapiteljski cerkvi. V bližini cerkve so postavili majhen hospic, namenjen oskrbi bolnih članov bratovščine, v njem pa so potekala tudi zasedanja vodstva bratovščine in vsakoletne volitve novega vodstva v času božičnih kvaternih dni (1. člen).

Bratovščina sv. Hieronima, ki je združevala Slovane (tako Slovence kot Hrvate) v Vidmu in njegovi okolici, je bila izrazito socialno naravnana. Če je kateri od članov bratovščine zbolel, so ga bili dolžni obiskovati (po dva podnevi in ponoči), dokler ni ozdravel (7. člen). Če pa je kdo ostal brez dohodkov in ne bi zmozel stroškov zdravljenja, ga je bila bratovščina dolžna na svoje stroške sprejeti v hospic in poskrbeti za njegovo zdravljenje (5. člen). Bratovščina pa je bila dolžna pomagati tudi zdravim a revnim članom bratovščine (16. člen). Socialno aktualnost bratovščine razodeva tudi 17. člen, saj je bila bratovščina dolžna poskrbeti za primerno doto hčeram revnih članov, da so se moge dostojno poročiti.

Seveda govore pravila posebej tudi o osebnem posvečevanju članov. Vsaj enkrat na leto so se bili dolžni spovedati in prejeti sveto obhajilo (22. člen).

Strogo je bilo prepovedano kockanje za denar (13. člen), denarno pa so bili kaznovani tudi medsebojni spori (14. člen) in seveda nespoštovanje pravil bratovščine (21. člen). Člani bratovščine so se morali udeleževati bratovščinskih maš vsak ponedeljek v kvaternih dneh, na vse Marijine praznike ter na praznike sv. Hieronima, sv. Antona, na vernih duš dan (3. člen) in na dneve v bratovščinskih knjigah predpisanih obletnic. Poleg tega so se bili dolžni udeleževati procesij svetega Rešnjega telesa, na praznik sv. Janeza Krstnika in na praznik sv. Roka (4. člen). Zelo so pazili, da ne bi kdo umrl brez zakramentov za umirajoče (10. člen), po umrlega člana pa je bila bratovščina dolžna iti do 20 milj zunaj mesta in ga pokopati, če za to ne bi poskrbeli njegovi sorodniki ali pokojni ne bi zapustil dovolj sredstev za dostojen pogreb (6. člen). Seveda je statut zahteval, da so člani pokojnega ali pokojnico spremili k večnemu počitku in se zanj udeležili maše zadušnice.

Vodstvo bratovščine, blagajničarja in predstojnika, so volili za eno leto v zimskih kvatrah. Izvoljen je bil lahko le poročen mož na dobrem glasu in z ustreznim premoženjem, da ne bi izkoriščal dohodkov bratovščine zase (18. člen).

Bratovščina je bila izrazito socialno naravnana.

Svoje dohodke je bratovščina zbirala iz letne članarine, ta je znašala 12 "soldov" za revnejše in 24 "soldov" za premožnejše člane (19. člen). Je pa mogla bratovščina tudi dedovati za umrlimi člani, zlasti če so ti ostali brez zakonitih dedičev.

V drugi polovici 18. stol. je bratovščina začela doživljati notranjo krizo. Prihodki bratovščine so se zmajšali v toliki meri, da je postalo vprašljivo celo vzdrževanje hospica. Bratovščini pa niso bile naklonjene niti mestne oblasti, ki so podpirale svojo mestno bratovščino, prav tako namenjeno negi bolnikov. Z odlokom mestnih oblasti je bila leta 1775 slovanska bratovščina sv. Hieronima, skupaj s še nekaterimi drugimi bratovščinami, ukinjena.

France M. Dolinar

Odgovornost zase je odgovornost za družbo

Prijatelji in znanci iz sveta se radi ustavljajo pri meni med obiskom v domovini. Po velikem šmarnu, prazniku Marijinega vnebovzvetja, sem tako imel priložnost za hipec 'vrniti' gostoljubnost kakim trem ducatom naših ljudi. (Vrniti sem dal v narekovaje, ker bi si težko upal kosati z gostoljubnostjo in pozornostjo, ki jo tako velikodušno pokažejo rojaki vsem, ki jih obiščemo iz domovine.) Vsi po vrsti so rekli, da se jim zdi, da je letos v Sloveniji bolj mirno kakor lani. Ko sem jih vprašal, kaj s tem mislijo, so primerjali lanske in letošnje reakcije na govor nadškofa Rodeta na Brezjah. Lani so mediji zlivali na nadškofa gnojnico, ker si je upal reči, da splav razodeva napačen odnos do življenja. Nenazadnje, kdo od nas pa ni bil pod materinem srcem samo kak milimeter velik, brez moči in obrambe, izročeni ljubezni, dvomom, strahu ali morda celo sovraštvu matere in njenega okolja? Vsi se tudi zavedamo, da se naš narod stara in brez otrok pač zanj ni prihodnosti. Vse to vemo, zakaj potem tak bes, toliko žalitev in psokv in to v počitniškem mesecu na račun našega metropolita zaradi njegove jasne besede, so se spraševali naši ljudje, ki so bili na obisku v domovini.

Letos ni bilo nobene medijske gonje, čeprav so nekateri komentatorji pravilno ugotovili, da nadškof v svojem drugem brezjanskem govoru nadaljuje temo o življenju in njegovi kakovosti v našem narodu in družbi. Res, letos je nadškof spregovoril o našem odnosu do družbe, naroda in države. Pri tem je ugotavljal, da se ljudje vse bolj umikajo v zasebnost, družbeno niso angažirani in do države se obnašajo, kot da ni njihova. Tej analizi ni nihče oporekal. Nekateri so se spotikali nad vzroki za takšno stanje, ki jih je naštel, nekateri pa nad njegovim povabilom vsem še zlasti pa vernim, naj vendarle spremenijo odnos do družbe in države ter sprejmejo odgovornost zanju.

Med številnimi vzroki za beg v zasebnost je naštel tri. Najprej so to ostanki totalitarne preteklosti. Ljudi je strah pred javnim delovanjem in so navajeni, da je za to

odgovorna le politika, tako kot je to bilo v komunizmu. Toda demokracija - oblast državljanov - lahko obstaja le, če se za družbo zavzemajo in na različnih ravneh angažirajo vsi državljani. To ne pomeni, naj bodo vsi v strankah, marveč da se vsak udeleži v tej ali oni organizirani obliki skupnega življenja in s tem sooblikuje podobo družbe, v kateri živi. Prav tega pa ljudje niso navajeni in ne znajo, ker je prej vse organizirala partija. V demokraciji pa je ena od prvih nalog politike, da z zakonodajo omogoči nastanek civilne družbe in jo tudi sicer spodbuja. Prav pomanjkanje civilne družbe je tako eden od vzrokov, da demokracija pri nas ne zaživi. Rojaki po svetu vedo, kako številne organizacije in gibanja civilne družbe sooblikujejo vse družbeno življenje. Tudi njihovo delovanje v slovenskih društvih in župnijah je taka oblika civilnega druženja, ki bogati njih osebno, obenem pa jih vključuje v življenje tiste družbe kot razpoznavno skupnost.

Za beg v zasebnost je krivo še absolutiziranje ekonomije, ko se oblast obnaša, kakor da bi materialna blaginja že sama po sebi zagotavljala življenje in preživetje družbe. Tisti, ki so stavili vse na gospodarstvo, so nas svarili, naj nikar ne zapustimo Jugoslavije, ker bomo izgubili trg in 'jedli travo'. Toda še tako bogata skupnost se razleti, če zanemarija duhovno območje, območje smisla, vrednot, lepote in Božjega. Le v tem območju nastajajo trdne medčloveške in družbene vezi, ki dajejo človekovemu življenju resnično bogastvo, družbi pa trajnost. Ker stavijo naši liberalci le na gospodarstvo, se je naša družba razdelila - na peščico bogatih, ki živi na račun čedalje bolj revne večine. Tako razdvojena družba pa za ljudi ni zanimiva in njihova skrb se usmerja drugam.

'Izberi življenje' je vodilo slovenske sinode. In praznik Marijinega vnebovzvetja je nadvse primeren, da nas naš nadpastir spomni na tisto, kar je potrebno, da bi res imeli življenje v obilju, in nas spodbuja, da bi si zanj prizadevali. Na ta dan se namreč spominjamo nje, ki je svoje življenje v celoti uresničila v ljubezni do Boga in vseh ljudi, ko nam je podarila Odrašenika. Če bi se naš metropolit oziral na tiste, ki ga ves čas napadajo in bi radi videli, da bi katoliška vera izginila iz našega naroda, bi bil tiho ali pa bi govoril o za življenje nepomembnih stvareh. Ker pa se ozira k višku, od koder prihaja vse dobro in sveto, je njegova beseda odmevna in mnogim kažipot v življenje.

Drago Ocvirk

Narodna zavest, znamenje naše dobe

Namesto pisma našega župnika naj nam spregovori blaženi škof A. M. Slomšek. Takole je povedal svojim sodobnikom o zdravi domovinski zavesti in odgovornosti zanj. Bilo je v letih prevrata, ko se je marsikaj podiralo v družbi in v ljudeh. Kar je prihajalo novega, je nosilo s seboj tudi nove, prej nepoznane nevarnosti.

Eno najčistejših človeških čustev in obenem najlepših je **naklonjenost do materinega jezika**, katerega mili glasovi so vsakega zemljana najprej spremljali in spravili k zavesti. Spomin na zibel otroških dni, na ljubljeno domačijo nam je mila tolažba na poteh našega življenja in ljubezen do svojega naroda more in mora biti eden najdragocenejših biserov v vencu čednosti vsakega moža in vsake žene.

Toda le-ti blagi čuti narodnosti se trgajo s pretiravanjem ob srečevanju in na mejah z drugimi narodi. Zdrav čut se skrivlja in pači, krepost se postavlja na laž in potiska ljudi do izkrivljenega in prenapetega narodnega ponosa. Ljudje so pripravljene darovati temu maliku celo svojo vero in vest, ker ga imajo za najvišjo postavbo vsega mišljenja in čutenja, vsega dejanja in nehanja.

Nikdar se še ni ta narodnostna ideja tako prebudila, kakor ravno v naših dnevih. Žal, se je pogosto poslužujejo prevratniške stranke in spodbujajo strasti, ter se je poslužujejo za svoje posebne, koristiljubne namene in jo zlorabljajo.

Važno in posebej pomembno je torej za kristjana vprašanje: Kako se je treba vesti, da ne bi bilo treba onega blagega in poštenega domovinskega čutenja zatajiti in se mu izneveriti, obenem pa da ne bi zagazili v pogansko mišljenje in ravnanje?

Edini pravi razloček med resnično, krščansko ljubeznijo do svojega naroda in med razbijaškim, poganskim nacionalizmom je tale, da vsaka resnična ljubezen do na-

roda dopušča prav takšno ljubezen drugih ljudi do svojega naroda. Zaradi te ljubezni do svoje samobitnosti druge narode celo spoštuje in občuduje. Izkrivljeni nacionalizem pa, sam v sebi popačen in zastrupljen, ostaja v protislovju s svojim narodnim sanjarstvom in zbuja sovraštvo in zaničevanje drugih ljudstev in narodnosti in končno na tihem meri na njihovo uničenje.

Načela zveličavne krščanske vere so splošna, povsod

veljavna, vsem narodom primerna ter ne delajo razlik po narodnosti. Evangelij pove, da ni barbara ne Skita, ni hlapca ne svobodnjaka,

marveč vse v vsem Kristusu. Narodi so kakor veje enega drevesa, ki ne smejo ovirati rasti druga dreve. Drevo samo razporedi veje tako, da se med seboj ne ovirajo. Tako tudi božja modrost določa, naj ima vsaki narod tisti prostor, na katerem se lahko s hrano iz istega drevesnega debla, najlepše razvija in prinaša čim več sadov svoje omike duhovnega in materialnega napredka. **Ta sad potem ostane njemu in vsem drugim.** Ni hče nam k temu ni dal boljšega pravila, kakor naš božji Zveličar v zlata vrednem naročilu: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe! Ob drugi priliki pa nasvetuje: Kar nočeš, da bi drugi tebi storil, najprej ti drugemu ne stori!

Tako naj vsi navdušeni rodoljubi ne pozabijo najprej biti dobri in odkritosrčni kristjani, potem bodo tudi dobri narodnjaki.

(A. M. Slomšek, časopisni članek v revolucionarnem letu 1848)

Sveti duh – Jezusov dar človeku

Sinoda na Slovenskem je klic k sodelovanju. Skupaj iščemo novo podobo svojega krščanskega življenja in mišljenja. Pridobljena samostojnost v lastni državi naravnost kliče k prenovi znotraj naroda. Za kristjane je to priložnost, da preverimo iskrenost in resničnost svoje pripadnosti evangeliju Jezusa Kristusa. Vloga kristjanov v družbi in narodu bo razpoznavna le v doslednem življenju po veri. Pomoč v razmišljanju o tem, kaj verujemo in kako živimo, svojim bralcem ponuja tudi Naša luč. Leto Svetega Duha v pripravi na jubilej 2000 vabi, naj zavzeto odkrivamo delovanje tretje božje Osebe v svetu. Besedila so prirejena za naše bralce po knjigi prof. dr. Cirila Sorča: Duh življenja.

avantura našega življenja, saj nas Sveti Duh stalno preseneča in presega vsa naša merila ter pričakovanja. To so nova merila po meri Duha, ki pa so ravno pravnja za polno uresničitev in izpolnitev človekovega življenja. Sveti Duh je Bog v nas, ki ve, kaj potrebujemo, saj je kot oživljajoči Duh življenje našega življenja. Kriteriji za to življenje iz Duha pa so naslednji:

2. Živeti za druge.

Živeti iz Duha pomeni dajati drugim prostor, spoštovati njihovo življenje in podpirati svobodo njihovega življenja. Sveti Duh je tisti, ki nam daje najširši prostor za lastno uresničitev, torej nas ne omejuje, z njegovo pomočjo **moremo prestopiti meje samozadostnosti** in postati tudi sami "odprt prostor" za ljudi, ki nas obdajajo. Ne doživljamo jih kot oviro na lastni poti, ampak kot obogatitev, kot bitja, katerim moramo pripraviti prostor v svojem srcu. In v tem srcu bližnjemu ne bo tesno, saj ga ne jemljemo kot sredstvo naših samoljubnih interesov, ampak kot svobodne osebe, ki morajo takšne tudi ostati. To je zelo pomembno za odnose na prav vseh medčloveških ravneh: v zakonskih odnosih, kjer zakonca ohranjata svojo osebnostno drugačnost in dostojanstvo; v družinskih odnosih, kjer se spoštuje generacijska različnost; v prijateljskih odnosih, kjer prijatelja bogatita drug drugega prav v moči njune drugačnosti; v samostanskih skupnostih, v katerih se bolj spoštuje zvestoba duhu kot pa napisanim pravilom... V tako oblikovanem srcu bo prostora predvsem za tiste, katerim družba zapira vsa vrata, jih izrinja na obrobje ali v osamo kot družbeno nekoristne, moteče ali celo družbi škodljive. Med takšnimi "motečimi elementi" v današnji uspešnostno usmerjeni družbi in zavesti so predvsem otroci, ostareli in bolni ter revni in brezposelni. In prav tem bo kristjan namenjal največ "prostora", pozornosti in časa. Prav zato bodo ubogi vedno med nami, **da se ne bi spozabili** in zagledali sami vase. Še tako popolne socialne službe ne morejo nadomestiti človeka. Diakonija je bistvena sestavina kristjanovega (in Cerkvenega) življenja. Jasen primer uresničenja te razsežnosti življenja imamo v pred kratkim umrli materi Tereziji iz Kalkute!

1. Sveti Duh v življenju posameznika

V Cerkvi neprestano odmeva prošnja: "Pridi Sveti Duh, napolni srca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni ..." Ta klic je nekakšna epikleza (molitev za Cerkev), "povabilo" Svetega Duha, da "prevzame in posveti" vernike ter tako postane njihova notranja moč in njihov notranji Učitelj. Ne kliče zaman mašnik v evharistični molitvi po spremenjenju Svetega Duha tudi na zbrane vernike; saj On, ki je spremenil zemeljske darove v telo in kri Jezusa Kristusa, more tudi posvetiti in spremeniti navzoče v **občestvo ljubezni**. V tem občestvu bosta vladala mir in edinstvo.

Kristjani so dejansko posvečeni, saj jih Duh Posvečevalec prešinja v srcu do zadnjih globin. Tako je krščansko življenje v Svetem Duhu. Pristna duhovnost pomeni pravzaprav ustvarjanje prostora za delovanje Svetega Duha. Samo on nas more voditi, uvajati v življenje, ki ne bo "sovražno" do sveta, da bi bežalo od sveta. Hkrati je to življenje, ki upošteva pravo oddaljenost od zgolj svetnega. V resnici more samo Sveti Duh ustvarjati pravo razmerje, ki je potrebno za kristjana, da živi v svetu, vendar ni od tega sveta. Da živi v tem svetu po pravih prihodnjega.

Izročiti se vodstvu Svetega Duha pomeni **sprejeti njegov slog življenja** za svojega, pomeni prepustiti se, da nas oblikuje po svojih merilih. To je dejansko največja

Zapisali so...

J. Zadavec, DRUŽINA, 47/36

Veliki slovenski forum Draga '98

Misli, hotenja in dejanja Slovence na prehodu v tretje tisočletje

Pozno zvečer, v nedeljo, 5. septembra, se je pod šotorom na dvorišču Finžgarjevega doma na Opčinah pri Trstu končala letošnja Draga, tradicionalni študijski dnevi (XXXIII), ki so se z "Drago mladih" (VIII) začeli že v četrtek, 3. septembra.

Za govorniško mizo je nastopilo pet predavateljev, pri dveh okroglih mizah pa je sodelovalo devet izvedencev za razna področja družbene dejavnosti (sodnik dr. Peter Jambrek, novinar Janez Markeš, senator v italijanskem parlamentu dr. Dimitrij Volčič, minister RS za delo, družino in socialo mag. Anton Rop, študent Uroš Slamič, inž. Vojko Kocijančič in voditelj preventivno-vzgojnega projekta Skala duhovnik mag. Martin Lisec). O pomenu in mestu civilne družbe v demokraciji je mladim govoril dr. Anton Jamnik.

Drugi del "velike Drage" so oblikovale aktualne vsebinske enote: složnost v zamejstvu (Damijan Hlede), slovenska asimilacija doma in v svetu (Zorko Simčič), svoboda kot gonilna sila kulture (Rudi Koncilija), sprava kot izhodišče za civilno rast Slovencev iz naroda v državo (Jože Pučnik). Sporočilna in spodbudna za vse je bila Pučnikova misel, zapisana na čelni steni šotora nad predavateljskim odrom: "Najprej bi rekel, da sem še danes vesel, da imamo samostojno državo."

Študijski dnevi "Draga '98" so se v sklepnem delu v nedeljskem popoldnevu slavnostno potrdili za nadaljnji obstoj kot demokratična tribuna, ki je odprta slovenskim rojakom doma in po svetu. Povsem upravičeno vse Slovence v skladu z naravo teh dnevov vabi k premisleku Zorko Simčič: "Nihče ne more reči, da Slovenci nismo pridni, delavni. Vendar pa: ali si vsaj mi sami res ne bi smeli očitati, da premalo razmišljamo, preden postanemo 'delavni'? Imejmo vendar, če že ne humorja - zadeva je preveč tragična - vsaj vedrosti, da si pogledamo v oči. Ali smo pri tistem triu svetega Bernarda - razmislek, odločitev, izvedba - res vedno upoštevali nasvetovani vrstni red?" Prireditelj teh dnevov, "Društvo katoliških izobražencev na Tržaškem", z zaupanjem zre v prihodnost te vsakoletne "jesenske akademije na

prostem", ki presoja, razmišlja, ugotavlja, daje smernice o življenju nas samih, o tistem od včeraj, za danes in jutri, o narodu, državi in posamezniku v njej.

J. Juhant, DRUŽINA, 47/36

Rdeči televizijski spektakel

Okrogla miza o podobi Cerkev v javnosti je bila pravo revolucionarno dogajanje, ki smo mu bili prejšnji teden priče na nacionalni televiziji. Prekaljena rdeča izpostava si je z naučeno nomenklaturno mnogorečnostjo zagotavljala premoč na podiju in to izkoriščala za meglenost in napadalnost, ki je razveseljevala botre revolucionarne gonje proti Cerkvi, prepričevala pa le naivneže, ki po takih prividih oblikujejo javno mnenje o Cerkvi, in seveda o stanju naše družbe sploh. Gotovo pa ni prepričala 'preprostih', o katerih je utemeljeno in jasno govorila udeleženka oddaje. Ti 'preprosti' pa so bili tako nekdanj in so še danes srž Cerkev, vir njene moralne pokončnosti ter tudi kvas družbe.

Pogovor, če bi si zaslužil to ime, je zaobšel bistvo problema. Prekrivanju bistvenih družbenih problemov je namenjena tudi vsa usmerjena, z metodami dialektične sociologije in izkušnjami nekdanjih udbovskih metod podprta gonja zoper Cerkev. Gojenje javnega linča zoper škofa Rožmana in nadškofa Rodeta in sploh zoper Cerkev na Slovenskem v preteklosti in sedanjosti, kategori 'krivda' je pač v tem, da so (bili) proti komunističnemu nasilju, laži in posledicam, ki jih občutimo še danes, služili namreč nomenklaturi za ohranjanje oblasti in

(Kanada) Kanadski imajor Paul H. Barrè ob 92. rojstnem dnevu. Ob njem sta predsednik društva Tabor v Kanadi Blaž Potočnik in žena Angela.

prikriivanju resničnih družbenih problemov in zavlačevanju demokratičnih procesov v družbi. Do danes udbni nasledniki niso vrnili Cerkvi ob Rožmanovem procesu zaplenjene dokumentacije, ki bi služila v njegovo obrambo. Zanimivo, da je enakih napadov pri nas deležen tudi kardinal Stepinac, ki je bil hkrati in enako obsojen kot škof Rožman. Zavestno se prikriiva podpora Cerkve narodu, saj je ta kljubovala komunističnemu polivanju ljudi z bencinom, zapiranjem in zasledovanju, ki smo ga občutili še v osemdesetih letih. Zato se zdaj toliko bolj potvarja zgodovina in nekdanji zatiralci naj bi bili osvoboditelji naroda. To zdaj dobiva razsežnosti prefinjene z lastninjenim (in nakradenim) kapitalom ter s privilegiji podprte organizirane borbe zoper demokratične metode, uveljavljanje civilne družbe in njenih ustanov in tudi zoper vlogo Cerkve kot dela civilne družbe. Ni torej čudno, da v obrambo laži, prevare in diktature privilegiranih igrajo pomembno vlogo tudi idejni in medijski razgalci polpreteklosti, ki za ohranjanje privilegijev opravljajo tudi danes preizkušeno obrtniško nalogo. O enem izmed njih je rekel škof Grmič: "Kaj bo ta danes govoril o pravni državi in demokraciji, ko pa je bil glavni zaslisevalec duhovnikov!"

Lahko je obdelovati Cerkev z logiko dialektičnega nasprotnika na rdečem poligonu enoumja. Še laže je ponavljati preizkušena gesla iz polpreteklosti, češ da si Cerkev sama ustvarja podobo v javnosti, kakor so nekdanj rekli, da si Cerkev sama odmerja prostor družbene svobode. Vse to je namreč pisano na kožo tistim, ki hočejo za vsako ceno vladati naprej in spretno izkoriščajo tudi napake demokratično usmerjenih ljudi zunaj Cerkve in v njej, ko le preradi padamo na limance omenjene logike, in sicer ne le ob vzvodih oblasti, ko so mnogi za majhno ceno svoj ugled, pač pa tudi znotraj demokratičnih strank in celo v Cerkv. To pa je realni problem, ki si ga bomo morali čimprej zastaviti, če hočemo hitreje oblikovati demokratično družbo.

ZLRP: Slovenci po svetu izločeni iz denacionalizacije

Združenje lastnikov razlaščenega premoženja meni, da konec julija sprejeta in zaradi veta odločena novela zakona o denacionalizaciji izloča Slovence po svetu iz denacionalizacije, je zapisalo v sporočilu za javnost. ZLRP opozarja, da je zakonska novela protiustavna in protivropska. Med najbolj spornimi spremembami ZLRP

izpostavlja določbo, po kateri je tuj državljani upravičenec do denacionalizacije le, če je taka pravica na podlagi meddržavne pogodbe priznana tudi slovenskim državljanom v državi, katere državljani je upravičenec. To določilo pa jemlje status upravičenca našim ljudem na tujem, npr. sedanjim državljanom ZDA, Argentine, Avstrije itd., kjer ni bilo nikoli ne komunizma in ne nacionalizacije, zato tudi takšne meddržavne pogodbe ni in je ne more biti, opozarja ZLRP. Dodaja še, da določbe, ki dovoljujejo revizije pravomočnih odločb, pomenijo poseg v že pridobljene pravice upravičencev, še posebej v pravice naših rojakov na tujem.

Jože Pučnik v Dragi '98

Samo stisk rok dveh politikov ni dovolj za spravo, če mrtvi ostanejo nepokopani, grobišča neoznačena in žrtve nepreštete celo tam, kjer to bi ne bilo težko. Predvsem pa stisk rok ne odpravi navlake, ki je iz preteklosti ostala v vseh nas.

Prihodnosti ni mogoče graditi na neresničnih zgodovinskih domnevah, na poneverjanjih in lažeh.

Planina Laz nad Bohinjem

Nastajanje demokracije:

Pravna država

V pravni državi se vsi posli opravljajo po zakonih in tako, da ima lahko oblast nad njimi potreben nadzor. Pri nas pa je dovolj pokazatelj, da vse to, kar nasprotuje pravni državi, obstaja. Žal pa to ni samo posledica minulega režima, ampak se hoče še naprej obdržati, krepiti in postati država v državi. Če bomo to dovolili, bo naša demokracija samo varljivi videz in naša svoboda slepilo. Sedanja oblast je že tako samopašna in predrzna, da zadnje čase celo odkrito poskuša, da bi popolnoma nadzorovala celo sodstvo.

Očitno je, da se nekateri pri nas bojijo neodvisnega sodstva. Toda sodnika se boji samo tisti, ki nima čiste vesti. Stranke, ki že tako obvladujejo področje ekonomije, financ in javnih glasil, si hočejo popolnoma podrediti še sodstvo, s čimer bi dokončno zapečatili divje lastninjenje in preprečili, da bi prišlo do revizije tistih postopkov lastninjenja, ki niso bili pošteni ali pa so bili v nasprotju z zakonom. Za demokracijo je delitev oblasti na zakonodajno (državni zbor), izvršilno (vlada) in sodno (javna tožilstva in sodišča) bistvena. Vodilna ideja je ideja omejitve oblasti. (dr. A. Stres, *Demokracija in volitve*, str. 38)

Delitev oblasti

Za demokracijo je delitev oblasti na zakonodajno (državni zbor), izvršilno (vlada) in sodno (javna tožilstva in sodišča) bistvena. Vodilna ideja je ideja omejitve oblasti. Oblasti sme biti toliko, kolikor jo je potrebno in nič več, kajti ljudje smo svobodna bitja in rojeni za svobodo. Zato mora oblast ostati omejena. Oblast pa je lahko namreč omeji samo druga oblast. Zato je oblast razdeljena, da se različne veje oblasti lahko med seboj nadzorujejo in omejujejo. Pri tem je neodvisno sodstvo še posebno pomembno, kajti sodstvo je poklicano, da skrbi za spoštovanje zakonov. Pred zakonom pa moramo biti vsi enaki: ne sme biti privilegijev ali nekaznovanih prestopkov. V komunizmu ni bilo tako, kajti vodilni člani partije in države so bili zavarovani in so bili tožilci in sodniki sami odvisni od partijske oblasti oziroma so ji pripadali. Zato je vzpostavitev čim bolj učinkovitega in neodvisnega sodstva posebno nujna naloga naše mlade demokracije. (dr. A. Stres, *Demokracija in volitve*, str. 39)

Težavno nastajanje novega reda

Kadar kdo podira staro hišo in preden zgradi novo, je nekaj časa hudo: ljudje stanujejo v težkih razmerah. Nekaj podobnega je tudi z našo skupno hišo, z našo domovino. Prehod iz starega komunističnega sistema v nov demokratično in tržno organiziran sistem zahteva nekaj žrtev. K temu je treba dodati, da imajo gospodarske težave vse države na svetu. Že nekaj let ni več takega hitrega razvoja gospodarstva, kakor smo ga poznali pred dvajsetimi leti. Brezposelnost poznajo v skoraj vseh državah, v nekaterih članicah Evropske zveze pa je brezposelnost celo hujša kakor pri nas. To pa seveda ne pomeni, da bi pri nas ne bi moglo biti bolje, kakor je. Za sedanje stanje ni kriva demokratična oblast, temveč najprej stari komunistični gospodarski sistem, ki je pripeljal gospodarstvo v slepo ulico in je zaradi tega tudi propadel. (dr. A. Stres, *Demokracija in volitve*, str. 39)

Nepošteno prilaščanje (tatvino družbenega premoženja) ocenjuje znani novinar D. Slivnik takole: "Direktorji in potencialni lastniki so morali izpeljati različne oblike dokapitalizacij, ustanavljali so "by pass" podružnice, odkupovali odpisane deleže, prenašali kapital na novoustvarjene holdinge, uničevali cele sisteme, najemali fiktivna in prava posojila itd... Velik del družbenega kapitala je izpuhtel v letih 1993 in 1994, ko je začel veljati slovenski privatizacijski zakon. Tokrat ni bilo več kaj čakati - vlada je bila spet pod nadzorom leve koalicije in poslovodstva so vedela, da morajo to 'srečno okoliščino' kar najbolje izkoristiti. Tako so se kar naenkrat povsod kopicile izgube, podjetja so bila v stečajih in se zadolževala pri komercialnih bankah, ki so posojila spreminjale v lastninske deleže. Nad izgubami se ni smel nihče pritoževati; po eni strani sta bila dobrodošla izgovora osamosvojitve Slovenije in izguba jugoslovskega trga. Tam, kjer taki razlogi niso prišli v poštev, pa so poslovodstva zatrjevala, da je negativno poslovanje posledica neučinkovitega starega socialističnega sistema, kar je bil največji absurd, saj so bile prav te strukture prej 45 let njegove zagovornice. Na koncu so za izgovor pri gospodarskih mahinacijah uporabljale tisto, kar so prej same ustvarile. Človek bi se resnično razjokal, a ljudje niso čisto nič razumeli. Še naprej so hodili v službo, bili nekoliko prestrašeni in upali, da ne bodo že jutri izgubili dela. Bili so veseli, če so vsak mesec prejeli zajamčeno plačo."

A N G L I J A

LONDON

Poletje, v Angliji je bilo letos bolj deževno in nič kaj toplo, se je nagnilo h koncu. Zakorakali smo v jesen. London je bil tudi to poletje poln turistov z vseh koncev sveta, tudi iz Slovenije. V Naš dom so prihajali kar v skupinah po 4, 6 in celo 8 ljudi, pa tudi mnogi posamezniki. Izseljenski duhovnik iz Stuttgarta, g. **Janez Šket**, je pripeljal v svojem miniautobusu skupino osmih študentov na nekajdnevni ogled Londona. Zanimivo pa je, da se je letos za študij angleškega jezika prijavilo manj Slovencev kot v prejšnjih letih. Na enomesečni tečaj sta se prijavila le dva fanta iz Slovenije: kandidat za bogoslovje iz ljubljanske nadškofije in študent iz Maribora, ki ju je priporočil dr. Jože Urbanič. Večina letošnjih počitniških gostov v Našem domu je prišlo v London zaradi turizma ali po poslovnih opravkih.

Kar nekaj slovenskih duhovnikov je med počitnicami bivalo v Angliji zaradi študija. Prof. Urbanič je več kot dva meseca pridno nadomeščal angleška duhovnika na londonskih župnijah Colne in v St John's Wood v središču metropole. Poleg odgovornega župnijskega dela se je še pridno poglobljal v študij jezika. Gospod Ivan Platovnjak, duhovnik mariborske škofije, ki trenutno študira duhovno teologijo v Rimu, je več kot en mesec nadomeščal na župniji Bow v vzhodnem Londonu. Dr. Tone Jamnik pa je bil med počitnicami kar dvakrat na Britanskem otoku. Julija je potoval s skupino študentov in dijakov po Škotskem, v avgustu pa je pripeljal maturante nadškofijske gimnazije iz Šentvida na filozofski seminar v London in Oxford. Mlada duhovnika, ki nadaljujeta študij v Rimu, Andrej Saje (tajnik kar dveh ljubljanskih nadškofov: dr. Šuštarja in dr. Rodeta) ter Andrej Poznič (doma iz Buenos Airesa), sta se pridno poglobljala v skrivnosti anglosaške govornice v znanem jezuitskem kolegiju, Champion Hall v Oxfordu. Vsi omenjeni duhovniki so bili med bivanjem v

Angliji tesno povezani s slovensko župnijo v Londonu.

Naš dom pa so v juliju, avgustu in septembru obiskali in v njem prebivali še nekateri drugi znani slovenski duhovniki in misijonarji. Naj omenimo obisk patra Silvina Krajnca, župnika in upravitelja frančiškanske cerkve Marijinega oznanjenja na Tromostovju v Ljubljani. K nam si je prišel s prijateljsko mlado družino svojih faranov ogledat londonske in britanske znamenitosti. Bili so zelo prijetni gostje. S poti iz Buenos Airesa v Ljubljano se je oglasil tudi dr. Edi Škulj, ki nam je prinesel sveže novice od naših skupnosti v Argentini. V septembru smo bili posebno veseli obiska našega starega znanca in dobrega ter zvestega prijatelja patra Janeza Mujdrice, našega misijonarja v Zambiji. Pri nas je bival in maševal za londonske Slovence pred svojo vrnitvijo v Zambijo z zasluženega nekajmesečnega dopusta v Sloveniji.

Pater Janez je pred leti na univerzi v Birminghamu dosegel magisterij s področja pedagogike. Med študijskim izpopolnjevanjem v Angliji je

Prijetni Brežičani med počitnicami v Našem domu

Spomin na obisk Vide Petrovčič z družino

Misijonar Janez Mujdrica se je tudi letos oglasil v Našem domu.

bil povezan s Slovensko katoliško misijo v Londonu in z našo skupnostjo v Angliji in Walesu. Z župnikom Cikanekom je obiskal skoraj vse postojanke (teh je osem) po oddaljenih krajih srednje in severne Anglije, pa tudi Slovence v Bedfordu, kjer je napravil lep vtis zlasti na slovenskem misijonskem dnevu. Naši rojaki ga imajo v zelo lepem in hvaležnem spominu.

Naše versko in pastoralno življenje v Londonu se je po krajšem poletnem premoru začelo s slovensko mašo za londonske Slovence na drugo nedeljo v septembru. Poleti je župnik predvsem obiskoval bolne rojake po nekaterih oddaljenih krajih Anglije. Mesec oktober je posvečen rožnovenski Materi Božji ter misijonski dejavnosti Cerkve. V ta namen bodo slovenske svete maše in naša srečanja na prvo nedeljo v oktobru v Rochdaleu za rojake iz okolice Manchestra in Leedsa ter po možnosti Derbyja. V soboto, 10. oktobra, bo slovenski misijonski dan v Bedfordu, na drugo nedeljo v oktobru pa bo spet sveta maša v kapeli Našega doma v Londonu.

Prva nedelja v oktobru je že čez 400 let v katoliškem svetu tudi rožnovenska nedelja. To je lepa priložnost, da se znova navdušimo za molitev rožnega venca in za češčenje Božje Matere, kar bi moralo biti sestavni del naše vernosti. Molitev rožnega venca bomo skušali povezati z bogoslužjem, ki je bistveno za življenje in delovanje Cerkve, in s tem pripomoči k uspehu slovenske sinode. V oktobru bomo radi prihajali k molitvi rožnega venca v cerkev in ga tudi sami z veseljem molili zasebno in v družinah. Na slovenski misijonski dan pa smo povabljeni, da se duhovno povežemo z misijonarji v deželah tretjega sveta. Nikakor ne bomo mogli iti mimo ljudi, med katerimi misijonarji delujejo. Dobro je, da se pri tem vprašamo, kdo je kriv, da v svetu vlada nepravilnost. Na eni strani bogastvo, na drugi strani revščina. Možnost in nemožnost izobraževanja, zdravljenja in človeka vrednega življenja. Bogati Zahod je napisal Deklaracijo o človekovih

pravica. Za koga? Samo za eno polovico človeštva? Misijonski dan je priložnost, da se vprašamo, kaj smo kot kristjani dolžni storiti in česa vsega do zdaj nismo storili.

ŽPS Slovenske katoliške misije v Veliki Britaniji

A V S T R I J A

GRADEC

20 let slovenskih minoritov pri Mariji pomagaj v Gradcu

Spoštovani gospodje!

Za seboj imate 20 let uspešnega dela. SLOVENSKA SKUPNOST v GRADCU vam ob tem jubileju prischčno čestita in izreka zahvalo za duhovno, kulturno in gmotno pomoč.

Na Slovensko oziram se stran.

V Avstriji je iz leta v leto manj duhovnikov in redovnikov. Cerkevno vodstvo v Gradcu je prosilo slovenske minorite, ali bi prišli na pomoč in prevzeli mestno faro in samostan MARIJA POMAGAJ. Slovenska provinca je tej prošnji ugodila. Tako so na Marijin praznik 22. 8. 1978 prišli trije redovniki. Mestni župnik in gvardijan MARTIN VIDOVIČ, pater JANEZ ŽNIDAR in pater JOŽE LAMPRET, 1. 1. 1980 pa še pater ROMAN TKAUC. Župnijo so uradno prevzeli 1. SEPTEMBRA 1978.

Da so minoriti pri faranih zelo priljubljeni, je razvidno iz tega, da so v teh 20 letih (IN VIRIBUS UNITIS) vzdrževali hišo božjo, prenovili cerkev od znotraj in zunaj, kupili nove orgle in predlanskem obesili v zvonik 7 novih zvonov. Restavrirali so baročno kapelo v križnem hodniku, kjer se ob nedeljah in praznikih zbirajo k sv. maši graški Slovenci. Priljubljenost do redovnikov se kaže tudi pri obisku sv. maš ob nedeljah in praznikih. Ugotovili so, da je cerkev Marija pomagaj najbolj obiskana cerkev v Gradcu. Od leta 1980 patri oskrbujejo tudi Slovensko skupnost v Gradcu. Predtem je zanjo skrbel župnik Martin BELEJ, ki je bil poleg tega bolniški župnik v bolnišnici Enzenbach. Za njim je prevzel Slovence pater lože Lampret, njega je nasledil pater Andrej KROPEJ, nato pater Janez Žnidar, ki je poleg te službe še kaplan pri Mariji Pomagaj in dušebrižnik v bolnišnici Usmiljenih bratov. Vsi trije redovniki morajo ob nedeljah in praznikih maševati v farah, kjer ni duhovnika.

Od leta 1982 je Slovenec Stanko KUNSTEK član župnijskega sveta. Po maši v kleti sta p. Janez in g.

Kunstek na razpolago slovenskim rojakom za pogovor.

Na cerkvene in kulturne prireditve so Slovenci ravno tako vabljeni kot domačini.

Ob koncu si želimo, da bi še naprej ostali skupaj in uresničevali vodilo blaženega škofa A. M. SLOMŠKA: "SVETA VERA BODI VAM LUČ, MATERIN JEZIK PA KLJUČ DO ZVELIČAVNE NARODNE OMIKE."

PREDARLSKA

Medkulturna prireditev "Deželica nas vseh" v Bregenzu

Pod tem naslovom je v soboto, 29., in v nedeljo, 30. avgusta, potekala medkulturna prireditev v Bregenzu na Predarlskem. Na njej so se predstavile narodne skupnosti, ki so se naselile v tej avstrijski deželi, tu delajo in ohranjajo svoje kulturno in narodnostno samobitnost. Da bi поблиže spoznali in doživeli te običaje tudi Avstrijci, je odbor za medkulturno sodelovanje med priseljenci takšno prireditev organiziral že drugič. V njej je sodelovalo 15 narodnosti: Južni Tirolci, ki so ena najstarejših, Slovenci, Hrvati, Srbi, Italijani, Grki, zastopniki Afrike in drugi.

Slovesno odprtje je bilo v soboto ob 10. uri pred zgradbo deželne vlade in pod pokroviteljstvom deželnega glavarja. Povorka s sodelujočimi skupinami je šla po mestu do jezera. Vsaka skupina je imela pol ure časa, da prikaže svoje običaje v pesmi, igri in plesu. Obenem pa so te skupnosti ponudile svoje jedi in posebnosti teh dežel. Vsaka narodnost je imela svojo stojnico, na kateri se je lahko vsak odžejal in okrepčal z njihovimi do-

brotami. V nedeljo se je program nadaljeval ob še večji udeležbi in ponudbi.

Slovensko skupnost na Predarlskem je zastopala folklorna skupina ISKRAEMECO iz Kranja. Jože Horvat, zastopnik Slovencev za kulturno sodelovanje z vlado, je organiziral in poskrbel za celoten potek prireditve. V petek zvečer je folklorna skupina v Rakweilu predstavila ples slovenskih dežel za tukaj živeče Slovence. Prireditve so se udeležili generalni konzul iz Celovca, Jože Jeraj, sekretarka pri zunanjem ministrstvu za zdomce in izseljence, Mihaela Logar iz Ljubljane, predstavnik tukajšnje Delavske zbornice, predstavniki društev in skupina zavzetih Slovencev. Vsi so bili navdušeni nad običaji, ki jih z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo goji in ohranja ta skupina. To je del kulturnega zaklada Slovencev, ki nas uvršča med evropske narode in nas povezuje s preteklostjo, iz katere živimo.

V soboto se je folklorna skupina ISKRAEMECO udeležila slovesne povorke v glavnem mestu dežele. Čeprav so bile vse kupine oblečene v tradicionalne narodne noše, **je naša skupina izstopala v bogati in lepi gorenjski noši**. V polurnem večernem programu so prikazali narodne plesne in pesmi iz posameznih krajev Slovenije. Tudi nedeljski popoldanski nastop je potekal po predvidenem programu. Za nastop so poželi buren aplavz, ki je pokazatelj njihove strokovnosti in kvalitete.

Za kulinarične dobrote in slovenske specialitete so skrbeli: Feri, Štefan in Lidija. Gospodinje so spekle potice in kruh, klobase in meso so prinesli od doma; prav tako različne

vrste vina, ki so jih ponudili tujim gostom.

Oba dneva sta minula v znamenju sodelovanja, spoznavanja in utrjevanja medsebojnih odnosov med ljudmi različnih narodnosti, ki se srečujejo na delovnih mestih in drugod. Če od blizu vidiš in doživljaš njihovo kulturo in običaje, drugače sprejemaš takega človeka in ga bolj spoštuješ. Obenem je tako srečanje najboljša promocija skupnosti v tujem svetu. Zato prirediteljem in skupini, ki nas je zastopala, iskrena zahvala.

B E L G I J A

BRUXELES

Umrli msgr. Anton Ilc

Sporočamo, da je 15. 8. v Bruslju umrl msgr. Anton Ilc, slovenski rojak in župnik, doma iz Ribnice. Slovence v Belgiji je ta novica presenetila, še bolj pa Slovence v Limburgu, saj smo za to zvedeli skoraj 14 dni kasneje.

V Bruslju sta msgr. Ilc in Karel Kozina kot prva slovenska duhovnika že dolga leta opravljala dušnopastirsko delo za rusko cerkev v Belgiji in zelo veliko naredila za Cerkev v stiski onkrat takratnih "železnih zaves". Več let je sodeloval in se poznal z Vinkom Žakljem. Kadar sta bila naša bližnja izseljenska duhovnika Vinko Žakelj ali Kazimir Gaberc odsotna, smo se vedno lahko zanesli na vsaj enega od bruseljskih duhovnikov. Anton Ilc je bil vsako leto stalni gost na

Slovenskem dnevu in na drugih slovesnosti med Slovenci. Tako kot g. Žakelj je tudi on veliko delal za "slovensko stvar" in si prizadeval za iste ideale. Tega velikega in prijaznega moža, zvestega prijatelja in dušnega pastirja bomo pogrešali. Zapustil nas je tako nenadoma, in to ravno pred slovesnostjo v spomin na 50-letnico slovenskega bogoslužja v Limburgu in na skoraj 50. obletnico prihoda Vinka Žaklja med nas. Njemu smo hoteli kot prvemu poslati vabilo. Z njegovo smrtjo se je zaključilo še eno obdobje. Vsem domačim, posebno njegovemu konfraterju, Karlu Kozinu, izrekamo v imenu vseh Slovencev v belgijskem Limburgu globoko krščansko sožalje. Spomnili se ga bomo kot svojega gospoda kaplana.

Delegacija občine Maasmechelen na obisku v Škofji Loki

Od 12. do 16. 9. je delegacija občine Maasmechelen obiskala Škofjo Loko.

Občinski predstavniki obeh mest že nekaj let uspešno sodelujejo. Lani je škofjeloska delegacija obiskala mesto Maasmechelen, ki leži v severovzhodni Belgiji pri nizozemski meji (nekaj kilometrov oddaljeno od Maastrichta), belgijski predstavniki pa so si letos ogledali Primorsko, Gorenjsko, Škofjo Loko in njeno okolico.

Uresničili so tudi predvidene delovne pogovore, se srečali z ravnateljem osnovne šole iz Bovca in mu izročili nekaj denarja za obnovo osnovne šole, ki je bila porušena v letošnjem potresu.

P. C.

EISDEN

Najnужneša obnovitvena dela našega doma slovenske misije gredo h koncu. Ob požrtvovalni pomoči svetovalca Pepija Čotarja in udarnikov Bernarda Žabota, Jožeta Globevnika, Pepija Mrakiča, Lucijana Zorča, Staneta Revinska in gospoda misionarja Lojzeta je bil obnovljen del strehe na starejšem delu stavbe, zamenjane obrobe "lastavice" (tukaj jim pravijo karnise) in žlebovi. Domača posadka v hiši pa je obnovila še dva notranja prostora.

Slovenska misija v Belgiji je julija uspešno prestala preizkus sprejema dveh popotnih skupin. Brez posebnih težav nas je v hiši prespalo enajst ljudi - nekateri, vsaj kar zadeva prenočevanje, bolj po skavtsko.

Kar zadeva kuhinjo in mizo so omenjali kar nekaj zvezdic, posebej ker so precej dobrot prinesli s seboj. Ponosni smo, da ima slovenska Cerkev tukaj majhen center. Najdobji Bog povrne rajnemu msgr. Žaklju in vsem dobrotnikom iz preteklosti in sedanjosti!

Spodobi se torej, da na svoji - zdaj naši skupni stavbi dobi primerno spominsko ploščo.

MAASMECHELEN

V petek, 9. oktobra, bomo odkrili **spominsko ploščo** ob 50. obletnici, odkar je msgr. Vinko Žakelj tukaj začel z rednim slovenskim bogoslužjem. To slovesnost smo želeli združiti s prvim pastoralnim obiskom škofa Metoda Piriha pri nas, kar nam je obljubil na 39. slovenskem dnevu v Eisden. Zaradi škofove bolezni pa je njegov obisk še negotov. Če ne bo mogel priti sam, bo z njegovim blagoslovom prišel

nekdo drug v imenu Cerkve na Slovenskem.

Poleg obeh krajevnih škofov pričakujemo več zastopnikov krajevne Cerkve iz belgijskega in nizozemskega Limburga, slovenske izseljenske duhovnike, predstavnike kulturnega in političnega življenja iz Slovenije, zastopnike krajevnih civilnih oblasti ter vseh slovenskih društev iz Belgije in Nizozemske.

Slovesnost bo ob 19. uri ob sodelovanju mešanega zbora Slomšek.

Po kulturnem programu bo sledil sprejem za povabljeni, bratje rajnega Vinka v duhovništvu pa se bomo zadržali v prijateljskem pogovoru.

Naslednji dan, 10. oktobra, bo 38. slovenski dan. Začetek bo ob 16. uri v cerkvi sv. Barbare s sveto mašo, ki jo bo vodil g. škof Metod ali kateri drugi gost v imenu Cerkve na Slovenskem - morda celo apostolski nuncij, msgr. Janez Moretti, ki bo navzoč med nami.

Pri maši bodo peli združeni slovenski mešani zbori: Slomšek in Naš dom iz Belgije in Zvon iz Nizozemske.

Po maši bo v Domu kulture (Cultureel centrum) kulturni program ter slovenska veselica.

Vabita Slovenska katoliška misija in Slovensko katoliško pevsko in kulturno društvo Slomšek!

V njihovem imenu - Lojze Rajk, župnik

Še nekaj novic:

25-letnico skupnega življenja sta 5. septembra obhajala **Rosie in Rudi Cesar-Puttemans** iz Dilsna - Stokkema. *Čestitamo!*

50-letnico skupnega življenja sta 26. septembra s sveto mašo v italijanski cerkvi v Genku proslavila ob navzočnosti družine in številnih prijateljev **Jože** in **Dora Mrakič** iz Maasmechelena. Pri sveti maši sta sodelovala pevska zbor Slomšek in Naš dom.

Po maši je sledilo slavlje v dvorani društva Naš dom, katerega člana sta slavljenca, oba sta tudi pevca v istoimenskem zboru. *Čestitamo!*

27. avgusta smo se v Genku z dvojezično sveto mašo **poslovili od najstarejše tukajšnje Slovenke** in najstarejše članice društva Naš dom - 92-letne Štefke Tanšek. Naj v božjem miru v tuji zemlji pričakuje vstajenje!

Pri sveti maši in na pokopališču Zwartberg je občuteno zapel mešani zbor Naš dom.

F R A N C I J A

AUMETZ

K Bogu po zasluženju plačilo sta odšli **Helena Zunič**, stara 96 let (3. novembra letos bi dopolnila 97 let), in **Ivana Jerance**, stara 92 let. Gospa Helena je umrla 19. aprila v Mareuil-en-Brieju - Marne, gospa Ivana pa 25. maja v St. Dizieru - Haute Marne. Helena Zunič je umrla na hitro; v Bogu je zaspala ponoči, gospa Ivana pa je bila več let bolna na vozičku in veliko trpela že zaradi tega, ker ni mogla na noge. Zvesto sta se udeleževali slovenskih maš, dokler sta le mogli. Ostali sta zvesti, prva izročilom Bele

krajine, druga Primorske - rodni Branici. Naj jima bo Gospod sam bogato plačilo, njun mir in pokoj.

PARIZ

Poljčane

V nedeljo, 26. julija, smo se počasi zbirali na poljčanskem pokopališču, da bi med sveto mašo **blagoslovili spominsko ploščo pokojnemu Jožefu Flisu**. Zbralo se je precej tamkajšnjih vernikov, nekaj jih je prišlo iz drugih župnij, lepa delegacija tudi iz Pariza z namenom, da se zahvali g. Flisu za vse, kar je dobrega storil v Franciji za Boga, Cerkev in slovenski narod. Skoraj osem let je preteklo, odkar nam ga je vzela smrt. Njegov spomin pa je še vedno svež, saj sta njegovo delo in njegova priljubljenost ostala globoko zakoreninjena v naših srcih. Sveto mašo je vodil mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej ob navzočnosti vseh treh duhovnikov iz Pariza, domačega župnika Štefana Hodnika in še drugih duhovnikov. Med nami je bil tudi Flisov brat Stanko z ženo. Njegov brat si je veliko prizadeval, da bi blagoslovitev spominske plošče le zagledala dan. "Osem let je že minilo in zdaj smo tu, da opravimo še to delo, ki smo ga obljubili pred leti v Parizu," je dejal g. Slavko. Nato smo ob lepem petju domačega zbora stopili k božjemu oltarju pred pokopališko kapelo. G. škof Smej je med pridigo prikazal veličino duhovnika doma in po svetu. Po svetem obhajilu pa je prelat Ignacij Čretnik takole nanizal Flisovo delo in vero: "Zbrani smo pri blagoslovu spominske plošče ob grobu pokojnega duhovnika Jožefa Flisa.

Rodil se je 4. 11. 1918 v Poljčanah, pod Bočem, simbolom gore, ki jo tudi najvišji vrhovi Alp niso zasenčili.

Po osnovni šoli se je vpisal na klasično gimnazijo v Mariboru, kamor se je vozil z vlakom; pri tem je rad povedal, da je že pred rojstvom padel z vlaka; še v materinem telesu.

Po maturi leta 1938 je vstopil v mariborsko bogoslovje, a je ta študij aprila 1941 nasilno prelomila nemška okupacija; za par mesecev je postal železniški uradnik, da se je izognil nemški mobilizaciji ali izgnanstvu. Po nekaj mesecih, ko se je za mariborske bogoslovce odprla možnost študija v Ljubljani, je prišel tja.

Marca leta 1944 je bil posvečen v duhovnika. V maju 1945 je izbral pot svobode in odšel v svet. Najprej je bil eno leto v sanatoriju v Arco di Gardo ob Gardskem jezeru v Italiji.

Potem so ga duhovne potrebe slovenskih beguncev napotile v Španijo, kjer se je posvetil dušnemu pastirstvu med slovenskimi akademiki v Barceloni, pozneje je

pomagal tudi v dušnem pastirstvu med Španci, ker so republikanci pomorili ogromno duhovnikov, teh pa ni bilo mogoče nadomestiti v enem dnevu.

Februarja 1956. leta je prišel kot izseljenski duhovnik v Pariz. To je bila doba, ko je v Pariz prihajalo dnevno 15 beguncev, katerim je bilo treba najprej preskrbeti zatočišče, kjer so lahko začasno bivali, in dovoljenje za bivanje in delo, jih spremljati na razne urade in prevajati. Zagotoviti je bilo treba dokumente za tiste, ki so se želeli izseliti v čezmorske dežele. Tiste, ki so prihajali iz dežele na urade v Pariz, je bilo treba iti iskat na železniško postajo, jih spremljati ves dan po uradih, zvečer pa spet z njimi na postajo. Vse to delo je bilo treba opravljati v težkih razmerah, brez potrebnih sredstev, ko je bil človek sam potreben pomoči. Malo za res, malo za šalo je pokojni Jože dejal: "Sam stanujem v tako majhni sobi, da moram zvečer, če se hočem pretegniti, glavo vtakniti skozi okno, noge pa potisniti skozi vrata."

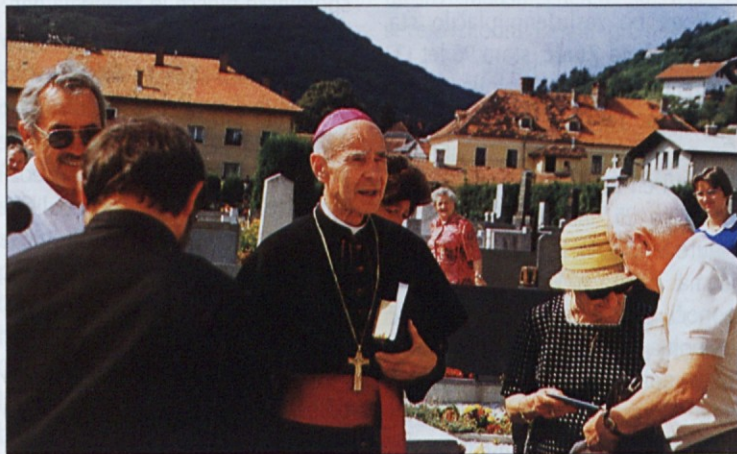
Samo globoka duhovniška zavest in pristno človeško čustvovanje je

moglo podpirati tako nesebično delo, v katerem so domače oblasti videle zaroto proti sebi. Res je bila zarota ljubezni proti diktaturi nasilja in duhovnega ter fizičnega ubijanja osebnosti in narodnega čuta, če samo pomislimo na Primorce, ki so se morali iz osvobojene domovine najprej zateči k nekdanjim zatiralcem in šele na to v svobodni svet.

Od leta 1962 do 1972 je g. Flis deloval kot **izseljenski duhovnik na Švedskem**, kjer je organiziral pastoralno delo med slovenskimi begunci.

Leta 1972 se je spet vrnil v Pariz, kjer se je med tem položaj bistveno spremenil. Priliv beguncev iz domovine se je ustavil, izseljevanje v čezmorske države tudi. Tudi naša župnija ni bila več kot pred leti, ko se je vse preseljevalo, le osebe je ostalo isto. Organizirano delo med izseljenci se je utrdilo in tudi kulturna dejavnost je bila čedalje bolj živa.

G. Flis je obiskoval skupine po Franciji, občasno pomagal g. Grimsu na vzhodu in g. Kavalarju na severu. Obenem se je posvetil našemu cilju, da bi ustvarili Slovenski dom v Parizu. Problem je bil velik; ko smo zbirali denar, so ljudje najprej hoteli vedeti, kje bomo kupili in če resno hočemo kupiti in koliko denarja že imamo. Pa tudi to smo z božjo pomočjo in z neomajno voljo rešili, čeprav so oblasti v domovini poskušale z vsemi sredstvi preprečiti naš program, cerkvene oblasti z doma pa so nas podprle le z 'željo in prepričanjem, da naj se skrbno ogiblujemo vsega, kar bi moglo ali utegnulo otežiti naše stike z nami'.

Blagoslovitev spominske plošče

G. Flis se je z veliko pripravljenostjo vsega razdajal. Prišla so leta in bolezen ter skrb, kam se bo dal, ker je čutil, da človek v našem položaju nikjer ni zaželjen in je sprejet le v sorazmerju s sredstvi, s katerimi razpolaga. Še njegov pepel smo morali na črno prenesti v Slovenijo, ker na uradno dovoljenje v tistih časih in razmerah nismo mogli računati.

Omenil sem le par mejnikov v življenju izseljenskega duhovnika Jožefa Flisa. Duhovno in človeško bogastvo, ki ga je razdajal kljub svoji nevredni revščini, pa še zdaj rojeva obilne sadove in njegov spomin živi med nami. Naj nam Vsemogočni pošlje dosti takih duhovnikov garačev in delavcev ljubezni, pa bosta usoda in prihodnost naših ljudi v svetu in tudi usoda našega naroda doma zagotovljeni."

Prelat Čretnik

Slovenska katoliška misija iz Pariza se lepo zahvaljuje dr. Jožefu Smeju, domačemu župniku, vsem navzočim duhovnikom, domačemu zboru za lepo petje in vsem vernikom od doma in po svetu za njihovo prisotnost in molitev.

Pokojnemu Jožefu pa kličemo: "Počivajte v miru in naj vam slovenska zemlja da tisto, česar vam ni nikdar dala v življenju!"

Ivanka Jeranec (Jeranče) 1906-1998

V mesecu maju smo k večnemu počitku položili Ivanko Jeranec, rojeno Žigon, iz Saint Diziera, doma iz Spodnje Branice na Primorskem. Svojo mladost je preživela v lepotah domačih livad in vinogradov. Leta 1929 se je poročila z Ludvikom Jerancem, s katerim sta si ustvarila

družino v Franciji. Rodila sta se jima dve hčerki, ki sta ju vzgojila v ljubezni do Boga, Cerkve in slovenskega naroda. Skupaj sta si ustvarila dom in majhno gostilno. Njuno življenje je bilo zgled otrokom in tudi francoskim ljudem. Pod svojo streho sta rada sprejela slovenske duhovnike; Ivanka je rada dejala, da je stregla celo ljubljanskemu škofu Rožmanu, ko je bil v izgnanstvu. Redno sta pomagala francoskim duhovnikom in ljudem, ki so potrebovali pomoč. Pred 40 leti je Ivanka zgubila moža in tako sta vsa trdota življenja in vzgoja padla na njene ramena. Zelo si je želela, da bi jo pokopal slovenski duhovnik, kar se ji je v polnosti njene vere tudi uresničilo. Na pogrebu smo videli, kako je bila ljubljena, saj jo je k zadnjemu počitku spremljalo veliko slovenskih in francoskih prijateljev. Med sveto maši in na pokopališču ji je g. Silvester Česnik dejal: "Draga Ivanka, ljubila si slovenski jezik, rada si imela primorsko sonce, naj te svetloba živega Boga sprejme v naročje svojega usmiljenja!" Skupaj smo zapeli več Marijinih pesmi, ki jih je rada prepevala ta mehka primorska duša.

Hčerki Mariji in Mariji Jeanne, vnukom in vsemu sorodstvu v Sloveniji želi slovenska katoliška misija iz Francije globoko sožalje. Ivanki pa želimo, naj počiva v miru!

Marija Balažič 1912-1998

Pri blagoslovitvi spominske plošče v Poljčanah mi je družina Hozjan sporočila, da je 20. maja v bolnišnici Auvers sur Oiseu umrla Marija Balažič. Rodila se je 13. 11. 1912 v Odrancih, očetu Matiju Balažiču in materi Tereziji Zakojič. Starši so jo

lepo vzgajali v veri in ljubezni ter v spoštovanju vsakega človeka. V Francijo je prišla leta 1935. V Bretaniji je pridno delala, čez dve leti pa se je naselila v bližini Pariza. Njeno življenje je potekalo po redovniškem pravilu Moli in delaj, ki ga je vse življenje izpolnjevala v imenu vere, ki jo je prejela po starših. Pogrebne obrede in molitve je opravil francoski duhovnik ob navzočnosti Slovencev in Francozov. Skromno in tiho je bilo njeno življenje in kot taka je znala prenašati trpljenje zadnjih dni z veliko potrpežljivostjo.

Vsem njenim sestram in sorodnikom doma in v Franciji želi Slovenska katoliška misija globoko sožalje. Pokojni Mariji pa želimo večni pokoj. Počivajte v miru!

CHILLEURS-AUX BOIS

Loiret

Skupna maša bo na prvo nedeljo v oktobru, 4. 10., ob pol enajstih dopoldne. Eno uro pred njo bo priložnost za zakrament sprave. Sveto mašo bomo imeli skupaj s Francozi, ker bo njihov župnik na drugih župnijah. Pridite v lepem številu!

Romanje v Rim

Od 5. do 12. oktobra bomo Slovenci iz pariške župnije in njene okolice romali v Rim, kjer se bomo srečali s papežem Janezom Pavlom II. ter se z molitvijo pridružili pripravi na tretje tisočletje.

MÉRICOURT

Loreto pri Armsu

Avgustovsko sonce je že v jutranjih urah žgalo po majhnem loretskem

hribu, ko smo se Slovenci in naši prijatelji zbirali na veliki šmaren v cerkvi pri Mariji v Loretu. Sveto mašo je vodil Silvester Česnik. Pri Marijinem oltarju se nas je zbralo kar veliko. Petje in zbor Svete Barbare iz Méricourta je vodil Francois Razložnik; pri maši pa je sodeloval tudi primorski bogoslovec Damijan Bajec. Petje, molitev in vse je bilo zelo dobro pripravljeno. Ljudje so z navdušenjem prepevali slovenske Marijine pesmi, še zlasti priljubljeno "Marija skoz' življenje, voditi srečno znaš". V petju se je čutilo, da zaupamo Mariji in da se ji popolnoma posvečamo z vso vero. Sveta maša je bila darovana za vse pokojne duhovnike, ki so delali na severu Francije in s svojim zgledom in vero vodil rojake k Bogu, Cerkvi in zvestobi slovenskemu narodu. Veliki šmaren je za Slovence s severa Francije velikega pomena, zato bo ostal tako dolgo v navadi, dokler bo tukaj živel samo en človek slovenskega porekla. Pohvaliti je treba Vinka Razložnika, ki se že leta trudi za bogato razpoložje pred sveto mašo in po njej. Po sveti maši smo se pred Marijino cerkvijo pogovarjali o težavah, ki nas tarejo, ter o

Posvetitev nove cerkve

Sloveniji, saj smo nekateri ravno prišli s počitnic. Veliko smo si imeli povedati in bili veseli otroci naše dobe in veselja. Bili smo ene misli, da nam samo Marija pomaga v vsem!

urednil Silvester Česnik

H R V A Š K A

ZAGREB

Pri duhovni sekciji Antona Martina Slomška Kulturno-prosvetnega društva Slovenski dom v Zagrebu tudi med počitnicami nismo mirovali. Tudi letos smo bili na Porciunkulo, 2. avgusta, na povabilo p. Romana Motore v Krškem. Pevski zbor duhovne sekcije je pod vodstvom prof. Vinka Glasnoviča pel pri dveh mašah v kapucinski cerkvi. Zlasti slovesno je bilo pri maši ob 9.15, pri kateri so somaševali trije duhovniki: zlatomašnika p. Metod Jeršin in Jože Zrim ter srebromašnik Anton Trpin, dekan leskovške dekanije. G. Trpin je kratko orisal duhovniško pot obeh zlatomašnikov in svojo. Res smo lahko Bogu hvaležni za duhovnike, ki vztrajajo v svoji poklicanosti kljub težkim preizkušnjam. Bog daj, da bi bili ti slovenski duhovniki, ki pri svoji odločitvi niso smeli niti pomisliti na kakršenkoli družbeni ugled, tisti trdni temelj v slovenski Cerkvi, **da se bodo verni Slovenci uspešno upirali vse preveč pogostemu malodušju.**

Veseli in hvaležni smo, da smo doživeli duhovno bogat dan in da se je pevski zbor s svojim petjem

vsaj malo oddolžil vsem duhovnikom, ki skrbijo za slovenske maše v Zagrebu. Ko smo se vračali v Zagreb, smo ob pogledu na jedrsko elektrarno v Krškem želeli, da bi slovenski in hrvaški politiki uspešneje reševali skupne težave, kar bi bilo v korist obeh držav.

MK

N E M Č I J A

BERLIN

Pihalni orkester železarjev Ravne je polepšal zaključek veroučnega in šolskega leta

V prejšnji številki NL smo na kratko omenili gostovanje Pihalnega orkestra železarjev iz Raven. Tokrat vam o njihovem nastopu ponujamo nekoliko daljši zapis.

Po maši, v soboto 20. junija, smo v veliki dvorani prisluhnili čudovitemu koncertu ene najboljših godb na pihala na svetu, Pihalnemu orkestru železarjev Ravne. Koncertni izbor je obsegal svetovno znane skladbe pa tudi dela našega Slavka Avsenika. Dirigentu Srečku Kovačiču je uspelo praktično vse. Kljub številni zasedbi (orkester šteje okrog 80 članov) je znal za našo dvorano ujeti pravo moč in doživeli smo pomirjenje, veselje, navdušenje. S svojim spontanim veznim tekstom je navduševal in pripravljaj ljudi na naslednjo skladbo. Veselje je bilo gledati in poslušati orkester, ki ga sestavljajo člani vseh starosti - od najmlajšega, komaj 10-letnega fanta, do najstarejšega, moža prek 70 let.

Začetki delovanja pihalnega orkestra segajo v davno leto 1902. Leta 1978 je prvič nastopil na 8. svetovnem prvenstvu v Kerkradeju na Nizozemskem in prejel zlato medaljo v I. težavnostni stopnji. Leta 1989 je na 11. svetovnem prvenstvu potrdil svojo visoko kakovost, osvojil je dve zlati medalji, in sicer v koncertnem in paradnem programu. Na vseh državnih tekmovanjih je prejel najvišja priznanja. Poleg tega je leta 1995 na mednarodnem tekmovanju pihalnih orkestrrov v Ostravi na Češkem osvojil zlato odličje. Na zadnjem svetovnem prvenstvu leta 1997 na Nizozemskem je orkester spet prejel zlato medaljo, kar je bila gotovo pika na i in vrhunec ob praznovanju 95-letnice orkestra, ko so se mu izpolnile tudi želje in so odprli svoj glasbeni dom. Zlata odličja in odlične študijske razmere, ki jih omogoča dom, so še dodatna spodbuda za še bolj zavzeto delo.

Nastop večkratnih svetovnih prvakov v Berlinu je bil nekaj nepopovljivega! Orkester izvaja dela svetovne glasbene literature od Mozarta, Beethovna, Čajkovskega

do Ravela. Lahko ponudi tudi lahkotnejši program zabavnega in narodnozabavnega žanra, saj igra skladbe Gerschwina, Fučika in Bernsteina pa vse do Beatlesov in Avsenikov. Godbeniki pa se najbolj sprostijo z igranjem koračnic na paradah in raznih drugih prireditvah.

Zboru od leta 1993 dirigira Srečko Kovačič in pod njegovo taktirko zna in zmore Pihalni orkester železarjev Ravne zadovoljiti še tako zahtevne glasbene sladokusce in jim ponuditi resnični glasbeni užitek.

Polni volje in moči so ti zlati Korošci! "Na eni strani železarji, na drugi godbeniki, zelo pogosto pa na obeh straneh, z istimi rokami, ustvarjajoč enkrat jeklo, drugič z velikim občutkom melodijo. Prav na to in zato ste ob jubileju upravičeno ponosni," je Pihalnemu orkestru ob 95-letnici zapisal dr. Matic Tasič, direktor Slovenskih železarn, sicer tudi sošolec in prijatelj našega župnika Dorija. Pihalnemu orkestru železarjev Ravne smo se zahvalili za nastop in jim zaželeli še veliko zlatih let. Dobre volje in ponosni,

da imamo Slovenci tako dobre glasbenike, smo se razšli.

Letovanje otrok iz Berlina v Portorožu

Ker je bilo lansko letovanje berlinskih otrok na morju v organizaciji slovenske župnije zelo uspešno, smo se za to odločili tudi letos, le da so letos z voditeljema skupine bogoslovcem Filipom Vrahičem iz Šoštanja in župnikom Izidorjem letovali le otroci, stari nad 10 let.

Oba voditelja in 17 otrok se je na letovanju v Portorožu od ponedeljka, 13., do sobote, 18. julija, odlično počutilo. Stanovali so v hotelu Vile Park pri zvoniku nekdanjega frančiškanskega samostana.

Namen letovanja je bil: **otroke čim bolj povezati med seboj, da bodo znali tvoriti mlado jedro slovenske berlinske župnije, ki je raztresena po vsem Berlinu.** Pesem je bila tista, ji jih je povezovala, prav tako vse drugo: hrana, molitev, kopanje, igre, obiski, ogledi, vožnja z letalom. Iskrena zahvala gre dobrim pokroviteljem: Dragu Urankarju, ki je posodil letalo, arhitektu Bojanu Zalti iz Maribora,

Pihalni orkester železarjev Ravne (trikratni svetovni prvak) je obiskal Slovence v Berlinu.

Hans Kucera z ženo Justino, Jože Slavinec in župnik Dori na obisku pri kvintetu Dori

ki je pilotiral, direktorju letališča Portorož, Antonu Kovšci, ki je omogočil brezplačne usluge. Župnik Dori jim je prek mladega Simona iz Celja omogočil vožnjo s skuterji, blazinami in z ladjo s steklenim dnom, nastop na televiziji VTV Velenje. Tako otroke, kot župnika pa je posnela tudi ekipa Radia Slovenija; njihove izjave smo lahko že slišali v oddaji Za naše izseljence. Da pa so se lahko prevažali iz hotela po vsej Obali, gre večna zahvala velikemu in stalnemu dobrotniku naše župnije, Marjanu Žonti, ki je posodil kombi. Brez ljudi, ki znajo gledati s srcem, ne bi šlo. Zato iskreni Bog povrni!

Jubileji

V zadnjih treh mesecih je kar nekaj Slovencev, ki živijo in delajo v Berlinu, praznovalo petdeset let življenja. **Abraham je imel kar precej dela**, saj je obiskal **Slavka Simončiča, Alojza Kudra, Metko Fink, Toneta Piklja** in čisto nazadnje **Karlija Božiča**. Vsi so prizadevni in delavni člani naše župnije in slovenske skupnosti v Berlinu.

Alojz Kuder rojen pod Čemšeniško planino, je zelo požrtvovalni delavec društva e. V. Slovenija Berlin, v katerem s svojo frajtonarico že leta spremlja nastope folklornih skupin. Je človek pogovora, vedno pripravljen na sodelovanje in pomoč; mnoge je osrečil z igranjem na harmoniko na zasebnih ali skupnih prireditvah. Abrahama je praznoval v prostorih društva, skupaj s svojo hčerko, ki je praznovala 18. rojstni dan. Tokrat so drugi igrali njemu - iz Slovenije so prišli Dobroveljski fantje, pri katerih igra frajtonarico njegov nečak.

Slavko Simončič, doma iz Pesnice, je prizadevni član slovenske župnije v Berlinu. Ima vzorno družino. Je zelo uspešen človek, tako v Berlinu, kot doma. Pred časom je na Pohorju kupil planinski dom Planica, kjer se bomo lahko kdaj ustavili in uživali njegovo gostoljubje. Oba z ženo Marijo sta zelo delavna, vedno zraven pri vsakem delu. Najstarejši sin Bojan, član ŽPS, veliko naredi za župnijo kot strokovnjak za telekomunikacije. Mlajši sin Boris pa je zvesti član veroučne skupine in rad

sodeluje pri vseh programih, zdaj pa je pristopil tudi v ministrantske vrste. Slavko je velik specialist za pečenje na žaru. S prijateljem Karlijem Božičem sta nerazdružljiva prijatelja in nepogrešljiv par na naših prireditvah. Glede mesnih dobrot - pa naj bodo to kranjske klobase, pečenice, čevapčiči - so to večinoma njuno delo.

Slavko je praznoval v okviru župnije; vsi smo bili zbrani. Ob jubileju ga je nagovoril župnik Dori, prepevala sta oba zbora in Druga generacija je igrala pozno v noč.

Karli Božič si je sezidal dom v Logu pri Boštanju. V slovenski župniji v Berlinu je član ŽPS in eden najbolj prizadevnih sodelavcev. Poje v oktetu, sodeluje pri vsaki delovni akciji. Žena Kristina mu je rodila dva sinova: sin Karli je tenorist v oktetu, sin Kristjan je član ŽPS in član ansambla Druga generacija. Vsi skupaj pa nepogrešljivi pri delu v župniji.

Oče Karli je jubilej praznoval v Sloveniji, v krogu sorodnikov, prijateljev in znancev. Zbralo se je tudi veliko Slovencev iz Berlina, ki so v tem času na dopustu v domovini. Za dobro voljo je skrbela Druga generacija. Še posebno presenečenje sta mu pripravila sinova: Karli se je prav za to priložnost naučil igrati na frajtonarico in tako sta z bratom Kristjanom, ki igra kitaro, zapela čudovito pesem Očetu, ki jo sicer izvaja skupina Slapovi. Zapel mu je tudi oktet, v imenu župnije pa ga je nagovoril župnik Dori.

Marjeta Fink zelo zvesto pomaga možu Rudiju Finku, članu ŽPS, pri njegovih nalogah. Vedno mu stoji z vso družino ob strani in tako vsaka zadeva, ki se jo lotijo, uspe. Hči Tadjana je prav tako članica ŽPS, sin

Florjan pa je redni obiskovalec ve-rouka in svete maše. Meta je svoji družini lep zgled. Še posebej je os-tal v spominu letošnji binkoštni praznik, ki ga je organizirala družina Fink, ko se je čutilo, kako Meta vnaša med sodelujoče mir, zaupa-nje in uspeh. Prihod Abrahama je praznovala v krogu domačih v Šmar-jeških Toplicah.

Tone Pikelj je v Berlin prišel iz Za-savja. Ustvaril si je družino in tako mu ob strani stojijo pridna žena in dve hčerki. Poznan je kot strasten ribič, ki rad meče trnek po skandi-navskih vodah in rad odstopi kakšno trofejo v prid naših želo-dcev. Zelo se je razveselil vnuka Toni-ja, ki ga je rodila njegova hčerka Metka. Pol stoletja svojega življenja pa je praznoval v krogu družine in prijateljev.

Vsem jubilarantom ob petdesetletnici iskreno čestitamo in jim želimo še vrsto srečnih in zdravih let, naj jim Bog nakloni obilo blagoslova na nji-hovi življenjski poti!

Srečanja v domovini

Poletni meseci so kot nalašč za srečanja v domovini. Veliko berlin-skih Slovencev se nas je našlo tudi doma in smo skupaj s prijatelji or-ganizirali srečanja, piknike. Ker je na dopustu tudi naš župnik Dori, smo se srečali tudi pri bogoslužju v različnih krajih Slovenije.

Naslednje leto bo slovenska župnija v Berlinu praznovala 30-letnico, na kar smo se že začeli pripravljati. Oba zbora in ansambel Druga ge-neracija, ki bi ob tej priložnosti rad

izdal prvo kaseto, birmanci, prvoob-hajanci, skratka - vsa župnija pod geslom: "Pokaži, kaj znaš."

M. M.

FRANKFURT

Dopusti in počitnice razredčijo naše skupnosti in s tem tudi udeležbo pri bogoslužju, konec poletja in začetek šolskega leta pa večino stvari in osebe spet postavi na svoje mesto.

Tako se je tudi v naši skupnosti konec avgusta 'pomnožilo' število vernikov pri nedeljskem bogoslužju. K temu je pripomogel tudi za našo župnijo dokaj redek dogodek. V nedeljo, 30. avgusta, je namreč med nedeljsko mašo **prejel zakrament sv. krsta Mavricij-Coragio Morris SRŠA**. Tako kot v vseh nas, ki smo bili krščeni, se je tudi v njem začelo novo življenje v Kristusu, v čigar moči zaslužnja se je prerodil po vodi in Duhu v novega človeka. Že-limo mu, da bi ob pomoči vseh, ki bodo zanj skrbeli in ga vzgajali, ta novi človek rastel ne samo telesno, ampak tudi v milosti pred Bogom in pred skupnostjo - Cerkvijo, v katero je bil včlenjen in sprejet.

V slovenski župniji v Frankfurtu, Mainzu in okolici ter v pokrajini Hessen je vsako leto kar nekaj roj-stev tako v slovenskih kot v mešanih zakonih. Nekateri teh otrok sploh ne bodo krščeni, drugi pa bodo morda v krajevni župniji ali kje drugje. Upamo, da bo še kateri tudi v naši župniji.

rem

INGOLSTADT

Nürnberg

V petek, 21. avgusta, ob 16. uri popoldne smo se na Gornjem Gradu poslovlili od pokojne **Vide Škorič**. Pri pogrebni maši in pogre-bu se je zbrala velika množica do-mačinov in mnogo naših rojakov iz Nürnberga, Erlangna in okolice. So-maševali so domači župnik Vlado Župančič, kaplan iz župnije Vseh svetnikov v Nürnbergu Ralf Scharf in zdovski duhovnik Stanko Gajšek. Vsak človek je enkrat, vsak hodi svojo lastno pot, vsak živi svoje lastno življenje in doživlja svoja izkustva. Nihče pa si ne more določiti svojega prihoda in odhoda. Med rojstvom in smrtjo je razpeto

Krst Mavricija Srše

**BERITE
NAŠO LUČ!**

naše življenje in piše svojo enkratno zgodbo. V tej zgodbi so dogodki polni veselja in radosti, sreče in uspehov, pa tudi dogodki, ki jih spremljajo žalost, bolečina in trpljenje.

Pokojna Vida Škorič se je rodila 3. maja 1952 v župniji Nova Štifta, v zgornji Savinjski dolini. Tam je z bratom preživela brezskrbno otroštvo in igrivo mladost. Po končanem šolanju se je zaposlila v Kamniku, od koder je odšla v Nemčijo. Povsod je bila priljubljena sodelavka, sosedja in prijateljica. V zakonu z Miletom je imela dva otroke. Pred dvema letoma jo je obiskala zahrbtna bolezen, ki je hitro napredovala in izčrpala njene življenjske moči. Čeprav je ljubila življenje, se borila proti bolezni in z žalostjo sprejemala svoj odhod, je izredno pogumno in s silno globoko vero hodila svojo pot križa in trpljenja.

Mnogo prezgodnja smrt pokojne Vide ni boleča samo za moža Mileta, sina Igorja in hčerko Silvijo ter za njene sorodnike, ampak je velika izguba tudi za slovensko skupnost. V našem spominu živi njena prijaznost, marljivost, poštenost in vzorna vera. Kadar nekdo na hitro

umre in odide iz naše bližine, doživljamo življenje kot eno samo veliko vprašanje. Ne moremo razumeti, zakaj se je moralo tako zgoditi. Toda če nam življenje vprašanja postavlja, dopustimo, da nam vera nanje odgovarja.

Z njenimi najbližjimi globoko sočustvujemo in jim izrekamo iskreno sožalje.

g.s.

MANNHEIM

Rastatt

Slovenski rojak **Florijan Brandstetter** je pred svojim podjetjem v Rastattu tik pred veliko nočjo postavil visok obcestni križ in kapelico. Križ, visok je čez tri metre in pol, in kapelico je napravil sam po svoji zamisli iz nerjavečega jekla, korpus pa je vlit iz bronu. To je bila za to mesto po mnogih letih prva taka postavitev, zato je pritegnila pozornost časnika. Objavili so veliko fotografijo in opisali vse podrobnosti. Zanimalo jih je tudi, zakaj je vložil kar 15.000 DM v ti dve obcestni znamenji. Odgovoril je, da ju je postavil iz zaobljube, ki jo je

napravil v hudi stiski. Obe znamenji sta bili ob veliki udeležbi domačinov in slovenskih prijateljev iz okolice blagoslovljeni tik pred počitnicami. Vsekakor zasluži gospod Florijan pohvalo in čestitke.

Peter Kolar (1923–1998)

V Bierbachu pri Saarbrücknu smo se 20. junija poslovili od priljubljenega in daleč okrog znanega **Petra Kolarja**. Pokojni Peter se je rodil leta 1923 v Bučah na Kozjanskem. Kmalu se je njegova družina preselila v Šmarje pri Jelšah, in te so Petru postale domači kraj. Kot mlad fant je izkusil strahote vojne. Bil je mobiliziran v nemško vojsko in bil v Rusiji hudo ranjen. Njegova, lahko rečemo čudežna rešitev zasluži, da jo opišemo. Preden je bil ranjen, je bila že tri dni pretrgana oskrba s hrano. Ker toliko časa ni nič jedel, ni prišlo do zastrupitve, čeprav je bil hudo ranjen v črevesje in v hrbet. V rešilno letalo ga niso hoteli vzeti, saj so menili, da mu ni pomoči. Prav to pa ga je spet rešilo, saj je bilo letalo sestreljeno in so bili vsi mrtvi. Z božjo pomočjo, v katero je trdno zaupal, se je tako izognil mnogim smrtnim nevarnos-

Zlata poroka Angele in Riharda Jarca

Klea Vrbovšek in njen ženin Swen s starši

tim, pozdravil hude rane in se končno srečno vrnil domov. Vse življenje je v hrbtnici nosil drobec granate, saj ga niso smeli odstraniti, ker bi bilo prenevarno. Z ljubeznijo je skrbel za cerkev v Šmarjah. Ker pa ga je oblast kot nemškega mobiliziranca gledala postrani, se je preselil v Nemčijo, kjer je našel drugo domovino. Z ženo Gelco sta delila srečo družinskega življenja, postavila lepo hišo in dajala lep zgled petim otrokom. Ko je težka bolezen pred

tremi leti iztrgala Gelco iz njihove srede, je bil to zanj hud udarec. Vendar ni obupal, ampak se je trudil, da bi otrokom ohranil topel dom ter jim nadomestil pokojno mamo. Rad je omenjal svoje otroke in pokojno ženo in vedno je iz njegovih besed vela toplina ljubezni do žene in otrok.

Čprav ga je domovina tako rekoč mačehovsko prisilila, da jo je zapustil, se je zelo rad vračal. Rad je tudi redno zahajal v slovensko družbo, zlasti k slovenski maši.

Letos je pred veliko nočjo z otožnim glasom povedal, da mora v bolnišnico in da za praznike ne bo mogel biti med nami. Ker ni bilo videti, da bi bila bolezen nevarna, nismo opazili, da njegov glas pravzaprav izraža slutnjo, da se od nas poslovja. Kljub temu mu je bila naklonjena milost, da je bil za veliko noč pri svoji družini in je mogel priti še zadnjič k slovenski maši. Naj uživa zasluženi pokoj pri Bogu!

MÜNCHEN

V septembru smo spet začeli s poukom v župnijski šoli. Šolarji prihajajo ob sobotah in se izpopolnjujejo v slovenščini, verouku in spoznavanju domovine. Vsako leto pripravimo tudi zahtevnejšo igrico za materinski dan. Število otrok vsako leto pada, saj zaradi prepovedi doseljevanja ni naravnega prirastka. Zato pa tisti, ki še vztrajajo, toliko bolj zvesto obiskujejo pouk in zelo pridno sodelujejo. Vzporedno z dopolnilno šolo smo tudi letos organizirali tečaj slovenščine za začetnike.

Florjan Brandstaetter ob križu

Utrinek s šolskega izleta

Šolarji so spet začeli s poukom.

OBERHAUSEN

V letošnjem pastoralnem letu nas bosta še posebej navdihovala dva pomembna dogodka iz življenja slovenske župnije. Mineva **40 let organizirane slovenske župnije ter 100 let od ustanovitve prvega slovenskega društva na ozemlju župnije - v Gladbecku**. Naj bosta lepa priložnost za poglobitev krščanskega življenja in medsebojne povezanosti.

Na pragu septembra smo imeli že tradicionalno tridnevno SREČANJE DRUŽIN V BAASEMU. Udeležba 100 rojakov ni zanemarljiva, ampak kaže na duhovno odprtost in potrebo po duhovni rasti in ustvarjanju skupnosti ob dejstvu, da živimo krajevno oddaljeni. Še posebej je razveseljivo, da je bilo na srečanju lepo število mladih (24) ter otrok (12), torej dobra tretjina vseh udeležencev. Vodilna misel letošnjega srečanja je bila geslo sinode slovenske Cerkve IZBERI ŽIVLJENJE, ki jo je odlično "zadel" jezuitski pater Tomaž Podobnik iz Ljubljane. Piko na "i" pa je s svojo prisotnostjo ob zaključku pripisal naš delegat in

bivši župnik Janez Pucelj. Celotno organizacijo in vodstvo, kar se včasih na zunaj manj opazi, a zahteva veliko iznajdljivosti, truda in napore, je odlično in pohvalno izpeljal naš diakon Stanko Čeplak, za kar mu gre vsa zahvala. Zajetje duhovnosti in družabnosti naj v vseh udeležencih še dolgo prijetno odmeva.

Tudi KIRCHE INTERNATIONAL, srečanje različnih narodnih skupin, ima v OBERHAUSNU že lepo tradicijo. Slovenska skupnost se ga redno udeležuje in pridoda svoj del tako pri sv. maši s pesmijo in sodelovanjem, v kulturnem delu s pevskim nastopom ter pri postrežbi s slovenskimi jedmi. Letošnje srečanje je bilo v nedeljo, 27. septembra. V letu našega praznovanja nam je bil namenjen še večji delež. Prijetni glasovi pevskega zboru SLOVENSKI CVET ter prijetne vonjave jedi pri slovenski stojnici so dale na srečanju svojski pečat naše prisotnosti. Topla zahvala vsem, ki so za to prispevali svoj del.

BARAGOVE in SLOMŠKOVE nedelje smo se spomnili skupaj s Cerkvi-

jo v domovini po župnijah, v katerih je bila takrat sv. maša. Tudi takšni, sicer skromni prazniki utrjujejo povezanosti z domačo Cerkvijo.

Slovenska skupnost v OBERHAUSNU se je v začetku septembra poslovila od dveh rojakov. V večnost sta odšla Bernardka PODGORŠEK (54 let) in CIRIL GREŠAK (61 let). Skupnost se ju bo spominjala v molitvi in pri sv. maši. Naj se spočijeta v božjem naročju.

Rojaki, na koncu vas vabimo, da vzamete pisalo v roke in obkrožite v koledarju **4. 10. - Romanje v Kevelaer** ob 14h, ter **25. 10. - PRAZNOVANJE** 40-letnice župnije ob 15h v ESSNU v cerkvi St. Gertrud, Rottstr. 36 (blizu stolnice).

JUBILEJ 40-LETNICE SLOVENSKE ŽUPNIJE OBERHAUSEN - ESSEN

BO V NEDELJO, 25. 10., OB 15h

V CERKVI ST. GERTRUD,
Rottstr. 36

(ESSEN-Mitte, blizu stolnice)

ZAHVALNO SOMAŠEVANJE

KULTURNI PROGRAM

DRUŽABNO SREČANJE

(Program in srečanje bosta
v dvorani pod cerkvijo)

ROJAKI iz župnije ter vsi,
ki ste nekoč bivali na tem koncu,
LEPO VABLJENI!

STUTT GART

Letošnje poletje je bilo verjetno za vse razgibano ali celo burno.

Za nami je veliko lepih trenutkov. Z nekaterimi smo se v začetku avgusta **srečali na Sv. Višarjah**, kamor smo poromali Slovenci iz domovine, zamejstva in izseljenstva. **"Srečanje v moji domovini"**, ki ga je 8. avgusta organiziralo KD Slovenija-Stuttgart skupaj z izseljenjskim društvom Slovenija v svetu, je na Brinjevo goro pri Zrečah pod Pohorjem privabilo kar nekaj rojakov z Würtemberškega, mlade dijakke in maturante iz Argentine, Združenih držav in iz Kanade, pa še domačine. Začeli smo s sveto mašo, pri kateri sta s petjem sodelovala člana skupine Čuki ter družina Rezar s Teharij. Po kosilu so se vse tri skupine dijakov predstavile s krajšim programom, dva "čuka" in družinski ansambel Rezar pa so zapeli in zaigrali za "mlado in staro"! Pozdravil nas je tudi zreški župan in poslanec državnega zbora, g. Jožef Košir, nam predstavil njihovo občino, plačal za vse "pijačo" ter nas povabil na ogled termalnega kopalnišča Zreče. Kdor je želel, se je lahko

MePZ sv. Mihael iz Olševka je zapel po maši še v prezbiteriju.

šel tudi kopat. Hvala g. županu in Zrečam za gostoljubnost!

S skupino mladih smo se tudi letos **povzpeli na našega "očaka"**. Tri-dnevna pot mimo Sedmerih jezer na vrh Triglava nas je popeljala tudi k Mariji Snežni na Kredarico in nato čez Prag v Vrata in naprej.

Nekaj mladih se je v zadnjem času poročilo: **Anja Demšar**, hči slovenskega očeta in nemške matere, se je želela poročiti na Gorenjskem, odkoder izvira očetov rod. Njen nemški ženin, **Peter Scheerer**, se neves-

tini želji ni mogel upirati, saj je bil že večkrat v teh krajih. 20. junija je popeljal poročni čoln (v spremstvu še štirih drugih čolnov) novoporočenca na Blejski otok, kjer sta v cerkvi rekla svoj DA! Življenje novoporočencev pa se nadaljuje v Stuttgartu.

V Sloveniji sta se poročila in bosta tam tudi ostala **Karolina Lazar** in **Darko Strašek**. Pri Novi Štiti na Dolenjskem sta si obljubila zvestobo in ljubezen **Bojan Škufca** in **Sonja Lovšin** iz Sindelfinga. V Stuttgartu so se poročili: **Denis Pajk** in **Agneska Dotazyński**, svoj dom sta si našla v Fellbachu, ter **Simon Novak** in **Claudia Knobloch**, ki bosta živela v Bonnu. **Andrea Kraiß** in **Martin Heinke** sta stopila na skupno življenjsko pot v Tammu, **Martin Novak** in **Catrin Cloeren** pa v Achnu. Vsem novoporočencem iskreno čestitamo in želimo Božjega blagoslova.

Sredi junija smo v Schw. Gmündu krstili **Michele Wahl**, hčer Michaela in Marjane, roj. Planinc.

Kar nekaj rojakov je v tem času obiskala tudi bolezen in nekateri so

Pred cerkvijo na Brinjevi gori je bilo zelo živo.

Del letošnje odprave na vrhu našega očaka

Š V I C A

Tretja julijska nedelja se je kopala v soncu, ko smo od blizu in daleč hiteli v Zavrh v Slov. Goricah na srečanje V DOMOVINI Z DOMOVINO, ki sta ga že tretjič organizirala SD Dr. F. Prešeren iz kneževine Liechtenstein in Slovenska misija.

Praznično ozračje je povzdignila pihalna godba iz Vevč pri Ljubljani, pri bogoslužju na prostem pa je prepeval moški zbor Zagrad iz Celja. V priložnostni program po sv. maši je bil vključen tudi blagoslov društvenega prapora in posaditev spominske lipe.

„Srečanje v domovini z domovino sovпада s potrditvijo svetniškega življenja božjega služabnika škofa Antona Martina Slomška,“ je v

se znašli v bolnišnici oz. preživeli „dopust“ v zdraviliščih. Vsem želimo dobrega in hitrega okrevanja.

Najtežji trenutki pa so ob smrti, posebno ko nenadoma ugasne mlado življenje. 2. avgusta smo se v Hinjah v Suhi krajini **poslovlili od Roberta Škufce**, ki se je tragično ponestrelil z motorjem. Rodil se je 23. 1. 1978 v Sindelfingenu, pone srečil pa 29. 7. letos, nedaleč od doma. Bil je velik ljubitelj glasbe, kitarist in pevec. Kadar je le mogel, se je odpeljal v Slovenijo, na meji vedno zatrobil in pozdravil: „Dober dan, Slovenija“. Marsikje ostaja praznina za njim, po drugi strani pa ostaja svetla luč, ki je zagorela in še vedno daje svetlobo - iz večnosti.

Kdor se je spomnil na vabilo, da bi prinesel iz domačega kraja **kamen(ček) za lurško votlino** na našem vrtu, naj ga čim prej odda.

Če je kdo tokrat pozabil, bo njegov kamen pozneje vgrajen v vznožju križa nad votlino.

Slovensko srce:

Gospa Angelca Bukovšek se je ob praznovanju odpovedala cvetju in prispevek, ki so ji ga namesto tega darovali (300 DM) poklonila za dom ostarelih duhovnikov in za potrebe slovenske župnije. Iskrena hvala!

Vodja veleposlaništva RS v Bernu, g. Željko Jeglič z ženo Nevenko in p. Robert

mašnem nagovoru poudaril p. Robert, "človeka, ki je zidal zvestobo veri in Cerkvi na zvestobi narodu in ljubezni do materinega jezika. Vera in materina beseda je po njegovem prepričanju najdražja dota, ki jo starši lahko dajo svojim otrokom. Slomšek, ki nam je tako vsakdanji in človeško blizu, naj nam bo kot svetnik še bolj kot doslej učitelj in vzornik. In priprošnjik pri Bogu, da bomo zmogli ohraniti zvestobo veri in Cerkvi, narodu in materinemu jeziku!"

"Danes se znova srečujemo na domačih tleh, med svojimi, ki smo jih zapustili pred leti in desetletji, ob domači pesmi in kapljici, ob domačem kruhu," je sklenil svoje razmišljanje pri sv. maši p. Robert. "Danes bomo za trenutek pozabili na tegobe zdomskega življenja. Danes bodimo veseli in srečni, da bomo močni, ko nas bo zagrnila žalost. Danes je srečanje v domovini z domovino. In beseda srečanje vsebuje besedico sreča."

Na sprejemu ob dnevu slovenske državnosti v Bernu je bilo tudi slovo od voditelja veleposlaništva Republike Slovenije v Švici, g. Željka JEGLIČA ter prve tajnice Irene GRIL.

Na njuni mesti prihajata novi veleposlanik, univ. prof. dr. Stanko BUSER, ter prva tajnica, ga. Nataša VODUŠEK z Ministrstva za zunanje zadeve.

Ko jima izrekamo dobrodošlico, velja topla zahvala g. legliču in gospe Grilovi za vsa leta uspešnega in iskrenega sodelovanja! Ob vrnitvi v Slovenijo jima želimo vse dobro, še največ zdravja in Božjega blagoslova!

p. Robert

NEMČIJA

MÜNCHEN: Svete maše oktobra in novembra

Slovenska maša je vsako nedeljo ob 16.30 v cerkvi sv. Duha na Tal zraven Mareinplatz. Pol ure pred mašo je priložnost za spoved. Prvo nedeljo v mesecu je ob 16.00 MOLITEV ZA MIR IN DUHOVNE POKLICE.

PRVI PETEK, 4. 9. in 2. 10. je maša z molitveno uro ob 19.00 v župnijski kapeli.

ŠOLA 10., 17. in 24. oktobra ter spet 14. novembra

Waldkraiburg

3. in 17. oktobra ob 19. uri v cerkvi Kristusa Kralja.

6. in 21. novembra bodo maše spet po zimskem redu ob 18.00.

Rosenheim

11. in 25. oktobra ter 8. in 22. novembra ob 11.15 v cerkvi ob pokopališču.

Freilassing

11. oktobra in 8. novembra ob 16.00 v župnijski cerkvi.

STUTTGART: Svete maše oktobra in novembra

STUTTGART - Sv. Konrad: 4., 11., 18. okt. ter 1., 8., 15. in 29. nov. ob 16.30

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 4. okt. in 1. nov. ob 10.00

SCHW. GMÜND: Kapela sv. Jožefa: 11. okt. in 8. nov. ob 9.30

SCHORNDORF: kapela-sestre: 18. okt. in 15. nov. ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin: 18. okt. in 15. nov. ob 11.00

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian (SOBOTA): 24. okt. v Weißbachu!, 21. nov. ob 17.00!

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 25. okt. (ob 10.00!) in 22. nov. ob 9.00!

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 25. okt. in 22. nov. ob 17.00!

Weißbach: 24. 10. (sobota) ob 16.00 (VINSKA TRGATEV)

Ave Marija: 31. 10. (sobota!) ob 15.00

Sobotna šola: Stuttgart: 17. okt. ter 7. in 21. nov. od 14.00 do 16.00.

Šola v Böblingenu: 4. okt. in 1. nov. ob 9.00.

Slovenski dopolnilni pouk: informacije in prijave: g. Vinko Kralj, tel.: 07031/808 125.

Seminar: 13. - 15. 11. ob Bodenskem jezeru: Vanja Kržan: Ko se srečam s trpljenjem.

Slovenski dom: Župnijska pisarna je odprta: torek in petek od 9.00 do 12.00, torek, sreda in petek od 16.00 do 19.00 ter vedno po maši oz. po dogovoru. Tel.: 0711/23 28 91 ali Janez Šket, 0711/2 361 361 oz. 0171/34 776 35.

Konzularni dnevi - Sophiestr. 25/II: 1., 8., 15., 22., 29. okt., 5., 12., 19., 26. nov. ter 3., 10., 17., 22. (torek!) dec. (9.00 - 12.30 in 13.00 - 16.00). Tel.: 0711/640-10 31 /32/ ali 80045 München, Lindwurmstr. 10, tel. 089/ 543-98-19.

REUTLINGEN: Svete maše oktobra in novembra

BAD URACH, ST. JOSEF: (sobota!) 3. in 17. okt. ter 7. in 21. nov. ob 17.00.

PFULLINGEN, ST. WOLFGANG: 11. in 18. okt. ter 8. in 21. nov. ob 19.00.

GÖPPINGEN, ST. JOSEF: 18. okt. ob 18.30.

Pisarna: Krämerstr. 17, je odprta ob četrtnih od 15.00 do 18.00 in po dogovoru.

PROGRAM ZA LETO 1998-1999

MÉRICOURT

oktober	18. 10. ob 10. uri 31. 10. ob 17. uri
november	1. 11. ob 10. uri blagoslovitev grobov od 2-5. 11. 22. 11. ob 10. uri
december, sv. Barbara božič	4. 12. ob 10. uri 24. 12. ob polnoči 25. 12. ob 10. uri
januar	10. 1. ob 10. uri 31. 1. ob 10. uri
februar	7. 2. ob 10. uri 27. 2. ob 17. uri 28. 2. ob 10. uri
marec	7. 3. ob 10. uri 27. 3. ob 17. uri 28. 3. ob 10. uri
cvetna nedelja	
april	vel. četrtek 1. 4. ob 20. uri vel. petek 2. 4. ob 15. uri vel. sobota 3. 4. ob 20. uri velika noč 4. 4. ob 10. uri
maj	8. 5. ob 17. uri 23. 5. ob 10. uri
junij	5. 6. ob 17. uri 19. 6. ob 17. uri
julij	4. 7. ob 10. uri
avgust	14. 8. ob 17. uri

LORETO

15. 8. ob 9. uri in 45
29. 8. ob 10. uri

Kristo Srienc: Sprta brata

Dva angela sta si stala nasproti:

prvi lep, preprost, podoben sestri Manici, in drugi z zakritim obličjem, obsut z zlatim nakitjem na rokah in na vratu.

Prvi ves žalosten: "Izdal si svojega očeta, svojo mater, izdal dobro sestro Manico, izdal svoj rod!"

Drugi: "Pot ti odpiram v sodobni svet, da se uvaljaviš, da boš v javnem življenju nekaj pomenil. Odslej nisi več suženjsko uklenjeni Tevž, temveč Herr Matthäus Ravnitschar! In pot v boljšo družbo ti je odprla Erika." "Toda kaj bo rekel oče, kaj mati, kaj Manica?" je oporekal prvi angel.

"Te nesrečne hruške," je jadikoval, "v kako zadrego me bodo spravile!"

Zlata zvezda se je tedaj utrgala na Slemenom ter utonila v temi.

Tako padajo ideali in hudobni ljudje jih pokopljejo. Na vasi v dolini je zalajal pes in v gozdu se je zategnjeno oglašal skovir. Sprta brata sta spala pod eno in isto streho, a sanjala vsak svoje sanje.

"Ali naj grem k župniku?" se je Tevž spraševal mrzlega novembrskega dne. Dobil je namreč dobrohotno vabilo, naj bi se oglasil v župnišču. To je bilo ravno šest tednov po očetovi smrti.

Župnika je globoko spoštoval že iz otroških let. Spominjal se je, kako očetovski je bil v šoli, spominjal se nepozabno svečanega prvega sv. obhajila, tudi ministrant je

bil več let. Ravničar in župnik sta si bila prijatelja in marsikatero farno zadevo sta skupno reševala. V zadnjem obdobju pa so se odnosi med Tevžem in župnikom precej ohladili, zlasti odkar se je Tevž zaradi tistega spora z Ivanom umaknil iz prosvetnega društva. Priznati si je moral, da se je zadnji čas vsakega srečanja z župnikom namenoma izogibal.

Toda od tistega usodnega dogodka je poteklo vendar že precej časa. Kaj bi imel torej župnik za hrbtom, da ga vabi k sebi? Morda pa je šele zdaj zvedel, da se je vpisal v nasprotno društvo, da tam sodeluje, da hodi z Eriko, da zahaja k njej tudi ponoči?

Še mnogo podobnih vprašanj je rojilo Tevžu po glavi. Ko je tako zamišljen stal pod durnikom vežnih vrat, je nepričakovano, komaj slišno pristopila mati:

"No, Tevž, ali bi nesel te hruške v župnišče?"

In pomolila mu je košaro, kopasto zvrhano z lepimi rumeno rdečimi hruškami, rekoč: "Reci gospodu župniku, da jih še dobijo; imamo jih še več kot dosti."

Tevž je v zadregi zakašljaj, povesil pogled. Končno je le prijel za ročaj in se ozrl na mater. Njene oči so iskale sinove in ko so jih našle, so se potoki materine ljubezni sprostiti in izlili v nje. Tevž se tem očem ni mogel upirati.

"No, bom pa nesel!" je prisiljeno zamrmral.

Vzel je košaro ter odhitel preko dvorišča. Spokorna pot nemškega cesarja Friderika v Canosso ni bila težja kot tokratna Tevževa v župnišče.

(Gschneidt) Maša v naravi. Slovesni vstop k maši je vodil domači župnik g. Joško Bucik.

"Te nesrečne hruške", je jadikoval, "v kako zadrego me bodo spravile!"

Čim bolj se je bližal župnišču, tem težja se mu je dozdevala košara. Večkrat je obstal, razmišljal, se sam nase jezil, češ zakaj sem ubogal mater.

- Samo še ovinek in še den, pa sem pred belo popleskano hišo, kjer me čaka morda zelo neprijetno spraševanje vesti.

Noge se mu ustavijo, težke kot svinec. Tedaj mu pride rešilna misel: - Na listek napišem 'hruške od Ravničarja' in papir vtaknem v košaro. To pa postavim na prag in, ajdi, domov. Materi bo ustrezno, hruške bodo v župnišču, Tevžu pa ne bo treba odgovarjati na morebitno sitno izpraševanje.

Načrt mu je ugajal; hitro seže Tevž v žep, v prvega, v drugega.

- O, sreča!

V žepu najde svinčnik, toda listka ne iztakne; vse žepe pretipa enkrat, dvakrat.

- Smola!

Pa se spomni, da mora na poti v župnišče še mimo trgovine.

- Tam dobim listek. Me ne bodo vprašali, čemu ga potrebujem. In če me le barejo, rečem, da mi je nekaj zelo pametnega prišlo na misel in bi si rad to zapisal.

Krasno dečko, čestitam ti! Tevž, dobro si jo pogruntal.

Košara se mu je zazdela naenkrat za polovico lažja. Čez nekaj minut stoji Tevž pred trgovino. Brez vsake bojazni vstopi. Kakor okamenel pa obstoji, noge se mu zašibijo,

sapa mu zastane, košara mu zdrkne iz rok - v trgovini pred prodajalno mizo ne stoji nihče drug kot župnik.

Tevž je začutil, da ga je po celem telesu oblila pot, še besedice ni spravil iz sebe. Župnik in prodajalka sta v prišleca zapičila vprašujoče poglede.

Iz mučnega položaja ga je rešila čedna prodajalka, rekoč: "Tevž, ali si meni prinesel te lepe hruške? Preveč so rdeče, da bi bile namenjene meni. Take so namenjene drugim! Tevž, Tevž!"

In trgovka je karajoč dvignila prst proti njemu. Medtem si je Tevž malce opomogel. Možgani so zopet začeli delovati.

Tevžu je postalo tesno. Povesil je oči. Živčno se je pričel presedati na stolu.

"Za tebe, Julka," tako je bilo prodajalki ime, "bi še lesnike bile presladke."

Še malo v zadregi se je Tevž obrnil k župniku. "V župnišče sem hotel, pa se mi je reklo, da ste tu v trgovini."

Šele sedaj se je zavedal, da gospoda niti ni pozdravil, zato je jecljaje segel po njegovi roki, da bi jo poljubil. Tako so bili Ravničarjevi navajeni.

Župnik je plačal trgovinski račun. Nato se je prijazno obrnil k Tevžu ter ga dobrohotno potrepil po rami: "Moj mladi prijatelj, Ravničarjevih hrušk sem vesel, še mnogo bolj pa tebe. Glavno, da si me našel, in upam, da se bova še večkrat našla, če Bog hoče, ne samo slučajno kot danes."

Odšla sta in krenila proti župnišču. Gospodinja, župnikova sestra, je bila lepih hrušk silno vesela. Tevžu je

(Stuttgart) Prijateljska nogometna tekma Slovenija–Stuttgart: Urugvaj–Sindelfingen

naročila, naj se materi Barbi v njenem imenu toplo zahvali.

"In jaz", je nadaljeval župnik, "se tebi, Tevž, toplo zahvalim, da si me poiskal v trgovini, ko me tukaj nisi našel. To mi je v znamenje, da še visiš na dušnem pastirju, ki te je v šoli učil, te peljal k prvemu sv. obhajilu, ki te je rad imel in te ima še danes rad."

"Urška, izprazni košaro, medtem bova s Tevžem malo pokramljala."

Prijel ga je za laket ter potegnili za sabo v pisarno.

"Sedi, Tevž, zelo si mi dobrodošel."

Stopil je k omari, vzel iz nje dva kozarca, steklenico vina in majhen krožnik s piškoti.

"Poskusiva ga," je župnik nalil oba kozarca do vrha. "In vino veritas - V vinu je resnica. Od resnice živimo in resnica je pot in temelj našega življenja," je župnik še dodal. Zvedavo in prodirno je uprl svoje dobrohotne oči v Tevževe. Ta jih je povetil; čutil je: ta župnikove besede merijo vanj in njegove oči sežejo od dna, v dušo.

Na mah se mu je zazdelo, da duhovni gospod ve vse: znano mu je njegovo odpadništvo, njegovo grešno shajanje z Eriko, njegova skreganost z bratom, in vse, kar je v zvezi s tem. Prepričan je bil, da ga je župnik zategadel povabil k sebi.

"In vino veritas!" je župnik ponovil ter dvignil čašo: "Na zdravje, moj mladi uporni prijatelj, rodni sin trdne

Ravničarjeve hiše, ki stoletja zvesto čuva svoje vrednote - zvestobo in ljubezen do Boga, zemlje in naroda!"

Tevžu je postalo tesno. Povesil je oči. Živčno se je pričel presedati na stolu.

"Tevž, velika skrb tvojemu očetu, poštenjaku in rodoljubu, ko je ležal na smrtni postelji, si bil ti, ja, ti. Prosil me je, naj ti ga kot očeta nadomestim, naj ti v tvojih mladih letih kažem pot. Obljubil sem mu, a obnem tudi poudaril, da je gospod Bog edini, ki vsakemu posebej oblikuje srce in gleda na vsa njegova dela. Njegove oči so neprestano uprte v tiste, ki se ga boje in zapajo v njegovo moč."

Župnik je še posebej poudaril zadnje besede: "Ki zaupajo v njegovo moč".

Kot bi mu hotel moč posredovati, je stopil tik k Tevžu, mu trenutek molče gledal v oči, nato pa preseče sklenil svoje posvečene roke: "Izgubljeni Ravničarjev sin, prosim te, vrni se nazaj k svojemu očetu, njegovi duhovni zapuščini, in spoštuj jo, pa boš srečen in se ti bo dobro godilo na zemlji."

Nastal je molk. Tevž in župnik sta se gledala, pogovarjala le z očmi...

Ura v stolpu je bila: ena, dve... šest!

"Tevž, ni še prepozno, zaupaj v Gospodovo moč in v priprošnjo svojega pokojnega očeta. Ni še prepozno! Moja molitev te bo spremljala."

Vest še ni mirovala: - Kaj pa tiste spletko in dogovori z Eriko in Erhardom?

In župnik je stisnil odhajajočemu desnico ter ga pospremil k vežnim vratom. Tam mu je izročil izpraznjeno košaro z naročilom: "Pozdravi mamo, brata in Manico in bodi z njimi eno v mislih in enega srca!"

Z neodločenim, klekajočim korakom je Tevž krenil na cesto. Ozrl se je še nazaj v dozdevi, da ga nekdo kliče. Župnik, slok, dostojanstveno vzravnal, je nepremično stal na pragu in zrl za odhajajoči. Prijazno mu je pomahal, kot bi ga v slovo hotel opomniti na ravnokar mu dano duhovno napotnico.

S skrajno vznemirjeno vestjo se je Tevž znašel na cesti sredi vasi.

- Ali sem res taka propalica, da me je župnik istovetil z izgubljenim sinom? se je spraševal. Saj nisem! Sicer, izgubljeni sin se je spokoril... Župnik me ni obsodil; bodril me je! To je končno njegova dolžnost.

(Nica) Marica in Egidij Čelik iz Contesa

- Očital mi je, da sem se izneveril očetu in domu. Saj res: večkrat sem se skregal z bratom, očetom. Sicer pa to ni nič hudega; skoraj v vsaki hiši se to dogaja. Ako bi bil res tako velik grešnik, bi župnik ne bil tako dober do mene. Sama dobrohotnost ga je bila!

Pa je vest spet kljubovala, češ: Izgubljeni sin se je vrnil, spoznal svojo krivdo, prosil odpuščanja - in ti?

- Oče v večnosti mi je itak odpustil, z Joštom se pa še spravim.

Vest še ni mirovala: - Kaj pa tiste spletke in dogovori z Eriko in Erhardom?

Tevž: - Saj se kaj konkretnega še ni izvedelo. Končno pa: župnik je svet mož; ne razume, da človeka v svetu razmere silijo k temu in onemu. Saj smo vsi ljudje!

Domov grede se je Tevž vso pot tako pričkal s svojo vestjo. Pot mu je postajala neskončno dolga. Nemir v srcu je rasel. Dvoboj med dvema silama ga je mučil. Rad bi se ga otresel. Skušal je svoje misli navajati na Eriko.

- Da, jutri zvečer se bova srečala, tako sva domenjena. Vest pa noče popustiti: - Tevž, kako moreš tako hitro pozabiti na lepe, očetovske župnikove besede! S tvojega obraza je razbral tvojo krivdo in iz tvojih oči je moral spoznati, da te nekaj grize. Še je čas, da podreš grešne mostove.

(Nica) Lilijana, Valter in njuna tretjorojenka

- Ne bodi slabič! je oporekala druga sila. Pokaži, da znaš svobodno živeti. Seži po svoji sreči! Saj se ti kar ponuja. Seži vendar po njej!

Tisti uporni, samozavestni Tevž, ki je opoldne s košaro hrušk odhajal proti trgu, se je po srečanju z župnikom vračal domov ves razdvojen. Pretresljiva, s trnjem kronana Božja glava, katere podoba je še pred dobro uro gledal na steni župnikove sobe, je vstajala vedno znova pred njim. Kristusove solzne oči so ga iskale.

Ecco homo!

- Izdajalec!

Zdelo se mu je, da se krvaveče Odrešenikove ustnice premikajo, mu očitajo.

Obstal je, si obrisal potno čelo: - Nazaj ne morem, tudi nočem. Kaj bi rekla Erika? Kaj Erhard? Kaj tisti gospodje, ki prihajajo iz mesta in dokazujejo, da nam prinašajo vse dobro in da nam nočejo ničesar vzeti. Pot do donosnih poklicev nam hočejo odpreti in to za ničevno ceno, da sodelujemo v njihovi organizaciji.

- In kaj še?

Tevž je iskal odgovor. - Da se ne pustimo zavajati od tistih zagrizenih hujskaških fajmoštrov in društvenikov, kakršen je občinski tajnik Ivan. To so sami čuši, ki delajo le zgago v deželi.

Kakor pribit je sredi klanca Tevž obstal. Dvomi, pomisleki so vstajali.

- Saj vendar trditev tega Rumpolda in drugih gospodov ne velja za našega župnika. Saj je bil danes tako dober do mene, in vedno je bil dober, skromen, svet mož.

Tevžu se je zadelo, da ga to spoznanje osrečuje, osvobaja.

“Urška, izprazni košaro, medtem bova s Tevžem malo pokramljala.”

Nadaljeval je pot navkreber. Še en ovinek in že je stal pred lesu na domače dvorišče.

Jošt in Manica sta že spala, ko je vstopil v kuhinjo. Mati je brisala pomito posodo. Zvedavo je pogledala sina, kot bi hotela uganiti, če se je v njem kaj spremenilo. Tevž je odložil košaro, nekoliko obstal sredi kuhinje, neodločen, ali naj kaj zine ali ne. Ker je mati s ponovnim pogledom izrazila svoje pričakovanje, je Tevž vidno malomarno izročil župnikove pozdrave in zahvalo za hruške.

Nato je odšel v svojo spalnico. Dolgo se je nemirno premetaval na ležišču. Kakor v filmu je vse dnevno do-

gajanje ponovno bežalo mimo in se vedno znova pojavljajo pred njegovimi očmi. Nekajkrat je hušknila tudi župnikova asketična podoba mimo ter zopet splahnela v megli vse bolj mikavnih in vabečih predstav.

Polagoma se je spuščala dremavost na Tevža. Komaj da je malo zadremal, ga je zbudil dobrohotno prepričevalen župnikov glas. Z njim vred se je vedno tiše, pojemajoče oglašala vest. Ko je spanec končno položil svoje mehke dlani na izmučeno mlado telo, se je v sanjah nadaljeval dvoboj med dobrim in slabim.

Hladna novembrska noč je zagnila s svojo črno odejo najprej dolino in jo potem počasi dvignila do vrha gore, a v župnikovi sobi je še brlela lučka. Pred razpelom je blagi dušni pastir Martin klečal, molil in priporočal svojega farana Tevža razsvetljevanju Sv. Duha.

"Oh, sprta brata!" je dvignil čez čas ter upihnil lučko. Toda zaspati ni mogel. Še v polsnu je videl brata, kako se sovražno razhajata.

- Uboga koroška dežela! Pozabila si na svojo, leta 1920 slovesno dano obljubo! Zavestno si pozabila in s tem zakrivila spor med bratoma!

Sem od Golice je pihal hladen veter ter pred sabo podil odpadlo rumeno listje. Naznanjal je, da se bližajo kratki dnevi in dolge noči. Od slane ozeble senožeti so zaspano samevale, kot bi se v svoji nemoči pogrezale v počasno umiranje. Nič se ni ganilo, nobeno živo bitje, samo jate lačnih vran so se podile čeznje ter se končno

(Pariz) Fabčičeva stara mama z vnukinjo

usedle na njivo, na katero je zadnje dni Ravničarjev mladi gospodar Jošt navozil kup gnoja.

Proti večeru nekega novembrskega dne, ko je Jošt po končani gnojvoži ravno spregal vole, je prišepal skozi leso na dvorišče berač. Preko ramen mu je ob strani mahala usnjena torba.

"Dober večer, Jošt! Nocoj bom kar pri vas ostal. Ne ljubi se mi naprej. Saj me sprejmeš? Z očetom sva bila prijatelj. Kajne, da lahko prespim pri vas?"

"Dobrodošel, Marko! Seveda, seveda, kar ostani; ne samo čez noč - kakor dolgo se ti ljubi! Večeri so dolgi, nam boš kaj pripovedoval. Saj veš toliko zanimivega. Oče so vedno trdili, da Marko več ve kot naš šolmošter ali celo več kot naš okrajni sodnik, ki ima celo vrsto omar, polnih knjig. Kar malo počakaj, da vole spravim v hlev ter jim vržem nekaj sena v korito."

Marko - eni so ga klicali Marko, drugi, zlasti otroci, pa s priimkom Ponudlej, je čakal pred hlevom.

Berač je sam zase razmišljal: - Kako je Jošt podoben staremu tudi po svoji poštenosti, po svoji dobroti, po svoji zaljubljenosti v zemljo in povezanosti z njo! Od jutra do večera bi se najraje pogovarjal s svojimi njivami in še sanjal bi o njih. Pomagati mu moram in ga rešiti spletk, katere snuje proti njemu klika okrog Erharda in Rumpolda.

Medtem se je Jošt, prijazno smehljaje, prikazal pred hlevskimi vrati: "Dobrodošel si nam, Marko, svetovni popotnik in naš prijatelj. Vedno znova najdeš pot k našim ljudem, ki so ti več kot prirasli k srcu. Naš pokojni oče so večkrat rekli: Marko ima nas koroške Slovence tako rad, da nikjer drugod ne bi hotel umreti in si odpočiti kot tu v naši zemlji, v lepi Podjuni."

Marko Ponudlej je bil skrivnostna oseba. Nihče ni vedel kaj točnega o njem, ne odkod prihaja, ne, kje je njegov dom in kaj je bil njegov poklic v mladosti. Šušljajo se je celo, da je bil Marko izvidniški oficir generala Maistra. Dejansko ni bil berač, še manj postopač. Vsekakor je bil poštenjak, na katerega si se lahko zanesel. Če je kdo hotel zanesljivo spraviti kakšno pošto v kak oddaljeni kraj, se je obrnil na Maka, če se je slučajno pojavil v bližini. Marko je bil zanesljivejši sel kot uradna pošta. Priimka Ponudlej ni rad slišal. Poredni otroci in ljudje, ki mu niso bili naklonjeni, so ga z njim radi dražili.

Marko je bil silno bistra glava. Iz njegovih, večkrat napol priprtih oči je žarelo nekaj plemenitega, dobrohotnega, pa tudi nadvse skrivnostnega. Govorilo se je, da je v mladosti obiskoval višjo šolo, da zna latinsko.

Se nadaljuje

ANDRAŽ**Peli so jih mati moja**

Pod tem naslovom se je v Andražu pod Goro Oljko v sončnem nedeljskem popoldnevu zbralo 22 družin iz vse Slovenije, ena pa je prišla celo iz Ščigle pri Vidmu v Italiji. Marsikatera družina med njimi je sodelovala že na vseh dosedanjih prireditvah.

Da so se Andražani, ko so prvič pripravili to prireditev, pravilno odločili, pove tudi dejstvo, da je število obiskovalcev iz leta v leto večje; letos jih je bilo okrog 1500.

S programom je začela folklorna skupina KUD Grifun iz Šempetra v Savinjski dolini, ki letos praznuje 40-letnico, potem pa so zaigrali domači godci. Družine so zapele po eno ali dve pesmi.

Andražani so petnajsto, jubilejno prireditev zaznamovali z zbornikom. V njem opisujejo vse dosedanje prireditve, zbrali so nagovore in številne druge lepe misli ter imena vseh nastopajočih v teh krajih. Poleg tega so izdali kaseto in zgoščenko, na katerih je 25 najznačilnejših slovenskih ljudskih pesmi.

DREŽNIŠKE RAVNE

Več kot trideset ljudi, predvsem iz Mosta na Soči in drežniškega kota, se je pred kratkim zbralo v Drežniških Ravnah na delovni akciji pri Metku Fonu in Robertu Likarju. Družno so odstranili ostrešja na hišah, ki jih je potres poškodoval do te mere, da jih bo treba porušiti, prav tako pa so s stroji in tovornjaki odpeljali ves odpadni material, uničen les pa zažgali.

“Stvari smo morali vzeti v svoje roke. Dovolj je čakanja. Zima se približuje. Krnsko pogorje je pred dnevi že pobelil sneg. V bivalnikih postaja zelo hladno, vlaga sili v kosti. Toliko mesecev je že minilo od potresa, papirjev pa še vedno nimamo. Vse skupaj se predolgo vleče,” je povedal Metko Fon. “Ljudje čakajo, ker se bojijo, da ne bodo dobili državne pomoči. Mi bomo vsa dela opravljali pod nadzorom in po varnostnih predpisih. Seveda pa kljub vsemu pričakujem tudi pomoč države. Če mi ne bo hotela pomagati, bom moral najeti posojila drugje.” Po besedah Metka Fona naj bi bilo delo, ki ga bodo opravili sami, cenejše vsaj za polovico. Za rušenje kvadratnega metra strehe je potrebno odšteti dva tisoč dolarjev, za prostovoljno akcijo prijateljev pa je bilo potrebno pripraviti le pijačo in jedačo.

(Frankfurt) Slovenski par pred Kaiser-domom

GORNJA RADGONA

Kar 200.000 obiskovalcev si je letos ogledalo mednarodni kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni. Na 37. sejmu, na katerem je sodelovalo kar 1550 razstavljalcev iz 26 držav, so obiskovalci imeli možnost videti ustrezne dosežke na področju kmetijske proizvodnje, mehanizacije in tehnoloških novosti. Pomurski sejem je tudi letos dokazal, da je uspešni organizator tovrstnih predstavitev, res pa je, da je po mnenju prenekaterih na sejmišču kronično pomanjkanje razstavnih prostorov in tudi infrastruktura za tolikšno število razstavljalcev ni ustrezna. Ne glede na pomanjkljivosti pa je dokaz, da je 200.000 obiskovalcev imelo kaj videti in da se Slovenci pri predstavljanju svojih izdelkov in storitev lahko primerjamo z Evropo.

LJUBLJANA

Številne letošnje ujme, predvsem toča, ki je po državi naredila veliko škode, zlasti na kmetijskih pridelkih in posevkih, so načele tudi vprašanje, kako učinkovito kmetje zavarujejo svoje pridelke pri zavarovalnicah. Po znanih podatkih je to zavarovanje slabo, predvsem plačujejo nizke premije, kar pomeni, da v primeru nesreče dobijo tudi nizke odškodnine.

MARIBOR

Dvajset let po tistem, ko se je jugoslovanska politična elita popeljala z dravskimi splavarji na njihovi poslednji

vožnji vse do madžarskega Čarda, na Dravi spet obujajo ta običaj, ki pa je v preteklosti veljal za trdo delo, a hkrati zagotavljal dober zaslužek tukajšnjim možem.

Čeprav prvi poskusi obujanja splavarstva segajo v tujšnih krajih le nekaj let nazaj v začetek Lentfesta, na katerem vsako leto uprizorjajo ob dravski promenadi splavarski krst za množice, se ta običaj ni kaj prida prijel. Smeli projekt oživitve splavarstva na Dravi, ki ga že dve leti na pobudo občine Velika Ribnica pripravlja Franjo Šarman, pa obeta tej že skoraj pozabljeni stroki lepše čase. Vnuk Franca Šarmana, ki so ga klicali tudi kralj dravskih splavarjev, želi v prihodnje med hidroelektrarnama Vuhred in Ožbalt v Dravo spustiti splave. Vendar tokrat ne bi, kot njegov ded, prevažal tovora, temveč starih običajev željne turiste. V ta namen je že zgradil 20 metrov dolg in pet metrov širok splav, na katerem je imelo prostora kar 50 ljudi. "Zanimanje ljudi je bilo izjemno," je s svojo dosedanjo splavarsko bero zadovoljen Šarman.

Zagreti podjetnik bo tako prihodnje leto postavil pravo turistično vas, v kateri bodo splavarski muzej, gostišče in tudi številna prenočišča. 190 milijonov tolarjev težka naložba naj bi v občino privabila številne turiste, upoko-jence in šolarje, ki se bodo lahko osvežili v novem bazenu.

NOVO MESTO

Novomeški Zavod za zdravstveno varstvo je ob koncu julija vzel na reki Krki na šestnajstih mestih od izvira do

sotočja vzorce vode, jih analiziral in presodil, ali je primerna za kopanje. Voda pri izviru Krke je imela 13 stopinj Celzija, v Brežicah pa 24. Analize vode Krke so pokazale, da je kakovost vode v Krki do Otočca spremenljiva, vzorci vode od Otočca do sotočja pa so bili vsi mikrobiološko primerni. Bistveno slabša je kemična sestava vode. Analiza je pokazala, da na nakaterih območjih občani zelo onesnažujejo reko s fekalnimi odpadnimi vodami. To onesnaževanje je prvič zaznavno pri Straži in se nato nenehno povečuje. Vode reke Krke so najbolj onesnažene z nitriti pri Kostanjevici, saj je v njej po pravilniku o higienskih zahtevah za kopalne vode 125 odstotkov več nitritov, kot je dovoljena koncentracija. Količina nitritov v Krki za Kostanjevico počasi upada. Če je reka onesnažena z nitriti, je to znak, da imajo okoliški prebivalci neurejeno kanalizacijsko omrežje in da so travniki ob reki gnojeni z gnojnico.

PIRAN

Pešpot med Piranom in Fiesom na severnem pobočju polotoka je že dolga leta tako zanemarjena in nevarna, da so jo mnogi - upravičeno - imeli za "sramoto številka ena".

Zdaj je piranski župan naposled sprejel sklep o pričetku postopka oddaje naročila za gradbena in obrtniška dela za ureditev te pešpota. Dela bodo tekla v dveh fazah. Prva faza bo obsegala zaustavitev plazov ob poti, ureditev podpornih zidov in zidov za zadrževanje hudourniškega kamenja. Pot, ki bo v celoti tlakovana, bo dolga 1,2 kilometra, širina pa je različna: pri vhodu pri župnišču bo

(Amoiswil) Mešani pevski zbor Sv. Jakob iz Jakoba pri Šentjurju blizu Celja

široka 3 metre, pozneje pa se bo zožila na 1,4 in 1,2 metra. Ocenjena vrednost del je 8 milijonov tolarjev, toliko je za projekt predvideno tudi v letošnjem proračunu. Izvedba druge faze, ureditev brežine odpadnega kamena, tako da bodo kopalci boljše zavarovani, je predvidena za prihodnje leto.

ŠENTJERNEJ

V tem dolenskem kraju so na jernejevo slovesno položili temeljni kamen za nov Krkin obrat. Naložba, vredna 1,7 milijarde tolarjev, je pomemben prispevek k nadaljnjim izvoznim korakom novomeškega farmacevtskega podjetja, saj betalaktamski antibiotiki, ki jih bodo izdelovali v tem obratu, pomenijo desetino Krkine letne prodaje.

Za širitev proizvodnih zmogljivosti so izdelali študijo razpoložljivih lokacij na Dolenjskem. Analiza prednosti in slabosti je pokazala, da je lokacija v Šentjerneju najprimernejša. Krka je 20. februarja lani z občino Šentjernej podpisala pismo o nameri za postavitev proizvodnega obrata, ki naj bi bil dokončan do leta 2000, v njem pa bo zaposlenih približno 70 ljudi. Naložba v prvi fazi gradnje obrata v Šentjerneju je ocenjena na 1,7 milijarde tolarjev.

TRŽIČ

Letošnja šušarska nedelja je po ocenah prirediteljev v Trzič privabila rekordnih 30.000 ljudi. Časov, ko so obiskovalci pohiteli na Šušarsko nedeljo še pred jutranjo mašo, ni več, saj tudi ni več klasičnih razprodaj velikih čevljarških izdelovalcev, ki so zjutraj pripeljali na stojnice omejene zaloge cenejše obutve nižje kakovosti in jo v uri ali dveh razprodale. Danes se nihče več ne boji, da bi zamudil razprodajo, tudi če se odpravi v Trzič šele po nedeljskem kosilu. Znižani in poceni domači in uvoženi izdelki so stojnice dobesedno preplavili, oropedske cokle odlične gorenjske coklarne pa ste dobili po tisočaka tudi ob peti uri popoldne.

KRVODAJALSTVO

V naši državi približno sto tisoč krvodajalcev zbere v enem letu okrog 44 tisoč litrov krvi. Dovolj (na srečo še vedno) za lastne potrebe in za tako imenovane izdelke iz krvi, ki se pripravljajo za zdravljenje nekaterih bolezni in se pridobivajo iz krvne plazme. Seveda se lahko zgolj

(Pariz) Dvajset let Davida Kurenta

številnim anonimnim posameznikom zahvalimo, da zdravniki ob bolniških posteljah še niso "izgubili" bolnika zaradi tega, ker bi zmanjkalo te dragocene in nenadomestljive življenjske tekočine.

Toda če smo še včeraj govorili o množici krvodajalcev, ki je romala na krvodajalske akcije in jih ni bilo treba posebej pozivati, je slika zdaj drugačna. Če pustimo vnevar očitek, češ da so v mariborski bolnišnici "pretiravali" in pozvali krvodajalce na odzvem, ko to še ni bilo potrebno (četudi je takšnemu očitku bolj ali manj težko verjeti), pa je tako-rekoč že vsakemu laiku jasno, da so zlati časi krvodajalstva pri nas bolj ali manj mimo in da je krvodajalstvo, kot smo ga poznali, na veliki preizkušnji. Nobenega dvoma ni, da bo moral Rdeči križ Slovenije vložiti še veliko napora, da bo do konca leta k sodelovanju pritegnil še najmanj 50 tisoč krvodajalcev (približno toliko se jih je odzvalo v prvi polovici), da bi torej v Sloveniji tudi letos zbrali enako količino krvi kot lani.

OSEMLETKA - ZADNJIČ

Letos se je za 21.500 slovenskih malčkov začel prvi osnovnošolski dan v življenju, obenem pa je to zadnja generacija (žal še manjša kot lanska), ki bo še v celoti obiskovala pouk po starem programu osemletke. Že prihodnje leto se bo za desetino izbranih osnovnih šol začel poskusni pouk po novem programu devetletke.

Sicer pa je letos prehode za pešce pred osnovnimi in srednjimi šolami 'preplavila' množica okoli 300.000 mladih obiskovalcev hiš učenosti.

PREMI GOVOR**I. NASLEDNJE DOBESEDNE NAVEDKE OPREMI Z NAVEDNICAMI:**

Dober večer, Jerica, je sladko pozdravila Tina. - Kmet je kmet, je zagodrnjala gospodinja. - Ko je profesor Mihael zagledal Franceljna, ki je pozabil na klobuk in ga snel šele v klopi, se je razjezil: Dečko, neotesani kmet, vstani! Kdo ti je velel sest? - Otroci! je zaploskala učiteljica. Danes sije sončece. Sije tudi na planincih. Vsi bomo zapeli: Na planincih sončece sije. - Kaaaaj? je zarohnel Kocmur. - Le počakajte, smrkavci! jim je Mat-evžek zapretel s stisnjeno pestjo. - Le zmerjaj! je kričala Terezka. Bom že doma povedala. Vse bom povedala. - Nekdo je vzkliknil: Poglejte, tak majhen pobič, pa že pase! - »nroglav je prevpil stroj: Paziii, nismo živinaaa!

2. SPREMNE STAVKE PRESTAVI NAJPREJ ZA DOBESEDNE NAVEDKE, NATO PA V SREDO:

Mama je rekla: "Andrej je menda bolan. »isto bled je." - Oče je tolažil: "Ne joči, Majda. To se bo že uredilo." - Deklica je spraševala: "Mama, ali je še daleč do mesta?" - Pavelček me je naivno vprašal: "Sonja, zakaj pa se ljudje vojskujejo?" - Jože je zasoplo vzkliknil: "Glej to skalo. Kar tu bova počakala." - Mož je vreščal: "Dobro jutro. Ali se me še spominjate?" - Jerica je zakričala: "Zgini! Poberi se od tod!" - Lenka se je drla na ves glas: "To je krivica, zares."

3. V KETTEJEVO BASEN MUHA IN PAJEK POSTAVI NAREKOVAJE:

Muha se je ujela v pajčevino.

Ah, ah, tako je vzdihovala, ker se ni mogla nikakor več rešiti, da nistem videla teh nitk, te mreže! Ah, zakaj

ne predejo pajki debelejših mrež; potem bi se gotovo ne ujela.

Tudi jaz mislim, da bi se ne, je dejal pajek zaničljivo in zgrabil muho, toda mi pajki nismo tako neumni. Kdor hoče koga zapeljati in ujeti, mora nastavljeni tanke, komaj vidne mreže; le zapomni si, muha. Tebi že povem, ker te bom takoj zadavil.

4. ODVISNI GOVOR PRETVORI V PREMEGA:

Marko je zaprosil očeta, naj mu kaj pove o olimpijskih igrah. Oče mu je razložil, da so igre z boji in tekmami nastale v letu 776 pred Kristusom v Grčiji. äportna srečanja, ki so potekala v bližini mesta Olimpja vsaka 4 leta, so pozneje opustili. Med igrami so prenehale vse vojne in sovražnosti. Sina je zanimalo, kdaj so se olimpijske igre spet začele odvijati. Oče je potrpežljivo razlagal, da so leta 1896 spet obnovili tradicijo. Marko je dodal, da ve, da so bile prve olimpijske igre moderne dobe v Atenah. O tem je slišal že v šoli.

5. VSTAVI LO»ILA IN POPRAVI ZAČETNICO:

Kiklop je prosil očeta Pozejdona prosim te, da zagreniš Odiseju vrnitev domov.

Zakaj pa je zanimalo očeta.

Ljubi oče je tarnal sin izpolnila se je prerokba.

Bog Pozejdon kaj naj storim zate, ljubi sin?

Vrne naj se karseda kasno in beden je rjul Kiklop izgubi naj vse tovariše, doma pa naj ga čakajo slabe novice. Toda Odiseju je na poti domov pomagala njegova zaščitnica Atena.

6. PRAVOPISSNO UREDI:

Botra lisička iz loga se je odpravila k botrici lisički miki z brega. Ko je pozvonila je slišala povabilo kar

stopite naprej. Vesela sem vašega obiska. O kako lepo imate pri vas je vkliknila botrica iz loga pa vse je tako čisto. Seveda draga gospa saj mi služabnik skak vsak dan vse pospravi se je pobahala gostiteljica.

7. VSTAVI LO»ILA IN POPRAVI ZA»ETNICO:

Napovedovalec stopi k mikrofonu spoštovani obiskovalci. Najprej vas prisrčno pozdravljam na naši prireditvi. - Kam tako hitiš je Mare vprašal sošolca. V Novo Gorico je mimogrede odgovoril vprašani. - Tine me pokliče pridi k nam, da ti nekaj pokažem. - Malo moraš uporabljati domišljijo je dejal Silvo. - Do 15. v mesecu ti bom vrnil ves denar je še dejal in se pognal na cesto. - Izvolite mi je gospod ponudil stol le mirno sedite, jaz tako kmalu izstopim. - Zapri kljun je ujedljivo bevsknil Stojan in raje napni svoje plesnive možgane.

REŠITVE**I. NASLEDNJE DOBESEDNE NAVEDKE OPREMI Z NAVEDNICAMI:**

"Dober večer, Jerica," je sladko pozdravila Tina. - "Kmet je kmet," je zagodrnjala gospodinja. - Ko je profesor Mihael zagledal Franceljna, ki je pozabil na klobuk in ga snel šele v klopi, se je razjezil: "Dečko, neotesani kmet, vstani! Kdo ti je velel sest?" - "Otroci!" je zaploskala učiteljica. "Danes sije sončece. Sije tudi na planincih. Vsi bomo zapeli: Na planincih sončece sije." - "Kaaaaj?" je zarohnel Kocmur. - "Le počakajte, smrkavci!" jim je Mat-evžek zapretel s stisnjeno pestjo. - "Le zmerjaj!" je kričala Terezka. "Bom že doma povedala. Vse bom povedala." - Nekdo je vzkliknil: "Poglejte, tak majhen pobič, pa že pase!" - »nroglav je prevpil stroj: "Paziii, nismo živinaaa!"

2. SPREMNE STAVKE PRESTAVI

ZA DOBESEDNE NAVEDKE: "Andrej je menda bolan. »isto bled je," je rekla mama. - "Ne joči, Majda. To se bo že uredilo," je tolažil oče. - "Mama, ali je še daleč do mesta?" je spraševala deklica. - "Sonja, zakaj pa se ljudje vojskujejo?" me je naivno vprašal Pavelček. - "Glej to skalo. Kar tu bova počakala," je zasoplo vzkliknil Jože. - "Dobro jutro. Ali se me še spominjate?" je mož vreščal. - "Zgini! Poberi se od tod!" je zakričala Jerica. - "To je krivica, zares," se je Lenka drla na ves glas.

2. SPREMNE STAVKE PRESTAVI

V SREDO: "Andrej je menda bolan," je rekla mama. "»isto bled je." - "Ne joči, Majda," je tolažil oče. "To se bo že uredilo." - "Mama," je spraševala deklica, "ali je še daleč do mesta?" - "Sonja," me je naivno vprašal Pavelček, "zakaj pa se ljudje vojskujejo?" - "Glej to skalo," je Jože zasoplo vzkliknil. "Kar tu bova počakala." - "Dobro jutro," je vreščal mož. "Ali se me še spominjate?" - "Zgini!" je zakričala. "Poberi se od tod!" - "To je krivica," se je drla Lenka na ves glas "zares."

3. V KETTEJEVO BASEN MUHA IN PAJEK POSTAVI NAREKOVAJE:

Muha se je ujela v pajčevino. "Ah, ah," tako je vzdihovala, ker se ni mogla nikakor več rešiti, "da nisem videla teh nitk, te mreže! Ah, zakaj ne predejo pajki debelejših mrež; potem bi se gotovo ne ujela."

"Tudi jaz mislim, da bi se ne," je dejal pajek zaničljivo in zgrabil muho, "toda mi pajki nismo tako neumni. Kdor hoče koga zapeljati in ujeti, mora nastavljati tanke, komaj vidne mreže; le zapomni si, muha. Tebi že povem, ker te bom takoj zadavil."

4. ODVISNI GOVOR PRETVORI V PREMEGA: Marko je zaprosil očeta: Povej mi kaj o olimpijskih igrah,

prosim." Oče mu je razložil: "Igre z boji in tekmami so nastale v letu 776 pred Kristusom v Grčiji. äportna srečanja, ki so potekala v bližini mesta Olimpija vsaka 4 leta, so pozneje opustili. Med igrami so prenehale vse vojne in sovražnosti." "Kdaj so se olimpijske igre spet začele odvijati?" je zanimalo sina. "Leta 1896 so tradicijo spet obnovili," je potrpežljivo razlagal oče. Marko je dodal: "Vem, da so bile prve olimpijske igre moderne dobe v Atenah. O tem sem slišal že v šoli."

5. VSTAVI LO»ILA IN POPRAVI

ZA»ETNICO: Kiklop je prosil očeta Pozejdona: "Prosim te, da zagreniš Odiseju vrnitev domov."

"Zakaj pa?" je zanimalo očeta. "Ljubi oče," je tarnal sin, "izpolnila se je prerokba."

Bog Pozejdon: "Kaj naj storim zate, ljubi sin?"

"Vrne naj se karseda kasno in beden," je rjul Kiklop, "izgubi naj vse tovariše, doma pa naj ga čakajo slabe novice."

Toda Odiseju je na poti domov pomagala njegova zaščitnica Atena.

6. PRAVOPISNO UREDI:

Botra lisička iz Loga se je odpravila k botrici lisički Miki z Brega. Ko je pozvonila, je slišala povabilo: "Kar stopite naprej. Vesela sem vašega obiska." "O, kako lepo imate pri vas," je vkliknila botrica iz Loga, "pa vse je tako čisto." "Seveda, draga gospa, saj mi služabnik Skak vsak dan vse pospravi," se je pobahala gostiteljica.

7. VSTAVI LO»ILA IN POPRAVI

ZA»ETNICO: Napovedovalec stopi k mikrofonu: "Spoštovani obiskovalci. Najprej vas pristrčno pozdravljam na naši prireditvi." - "Kam tako hitiš?" je Mare vprašal sošolca. "V Novo Gorico," je mimogrede odgovoril vprašani. - Tine me pokliče: "Pridi k

nam, da ti nekaj pokažem." - "Malo moraš uporabljati domišljijo," je dejal Silvo. - "Do 15. v mesecu ti bom vrnil ves denar," je še dejal in se pognal na cesto. - "Izvolite," mi je gospod ponudil stol, "le mirno sedite, jaz tako kmalu izstopim." - "Zapri kljun!" je ujedljivo bevsknil Stojan, "in raje napni svoje plesnive možgane."

Milan Kobal

IZRAŽAJMO SE LEPO

KOLI - ta členek, ki ga dodajamo oziralnim zaimkom in prislovom, izraža poljubnost ali včasih posplošenost:

Naj pride kdor koli = vseeno je, kdo pride. Naj se zgodi kar koli; kakor koli obrneš = naj se obrneš tako ali drugače; dober bo kateri koli izmed njih = dober bo vsak brez razločka; kadar koli prideš, si dobrodošel = lahko prideš ob vsakem času.

Ti izrazi se pišejo tudi skupaj: kdorkoli, karkoli, itn.

V površni rabi je nastala zveza "kdaj koli". To bi bila izjema, saj "kdaj" ni oziralni, temveč vprašalni prislov. Pravopis iz leta 1962 je tako rabo označil za napačno in opozoril na pravilni "kadar koli". V stavke, kjer nekateri pišejo "kdaj koli", "kadar koli" navadno ne gre, nadomeščati ga je treba drugače.

"Ali bomo kdaj koli končali kateri izmed njih?" prav: Ali bomo sploh kdaj končali katero. "Prvenstvo je bilo klavitetnejše kot kdaj koli prej." prav: Prvenstvo je bilo kvalitetnejše kot kdaj prej. "Planica lepša ko kdaj koli" prav: Planica lepša ko le kdaj. "Ravno danes nam manjka bolj ko kdaj koli" prav: Ravno danes nam manjka bolj kot kdaj prej.

Parček se sprehaja po Tivoliju, ko neznanec naperi vanju pištolo in pravi:

"Denar ali življenje!"

Ves tresoč glas vpraša:

"Čigavo? Moje ali ženino?"

Samski moški je človek, ki je zakon jemal preveč resno. Samska ženska pa je žrtev te pretirane resnosti.

Gostilničarju se je rodil sin. Ko ga je prvič videl in ga vzel v naročje, je ganjeno rekel:

- O, kako je majhen! Kot tri porcije...

- Mica, že prav, že prav, tvojega mnenja sem.

- Nisi, nisi! Sem ga pravkar spremenila!

- Včasih po ves dan ne spregovori niti besede, včasih je pa zares prijazna.

- Moja pa nikoli ni tako prijazna, da bi se ji dalo molčati.

- Ali veš, da je bil Rubens tako izkušen slikar, da je z eno samo potezo čopiča spremenil smejoči se obraz v joko-jočega?

- No, pa kaj potem. To zna tudi naš učitelj s palico.

- Tak močan moški ste, pa prosjačite!

- Oh, gospa, to je edini način, kako se brez predstavljanja približam tako lepi ženski.

- Bojim se, da s Tonetom ne bom srečen v zakonu?

- Ne bodi no tako črnogleda, saj je naravnost čudovit dečko!

- To že, ampak ugotovila sem, da zasluži vsaj desetkrat premalo, da bi mi kupil vse, kar obljublja.

- Žena, tega ne morem jesti. Popolnoma neužitno je.

- Ali ti nisem v knjigarni rekla, da kupi boljšo kuharsko knjigo?

- Žena, kaj skrivaš tam?

Mož brž iztrga ženi listek iz rok, a ko vidi, da je račun od šivilje, ji ga vrne:

- Nič nisem videl.

- Natakar, lahko vam dokažem, da sem jedel že boljše zrezke!

- Pa ne pri nas, gospod, ne pri nas!

- Za rojstni dan sem ženo strašansko presenetil!

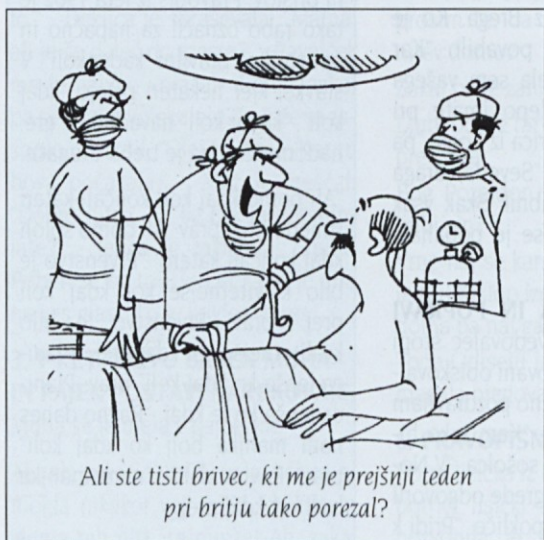
- Kako pa se ti je to posrečilo?

- Pričakovala je krzneni plašč, dobila pa copate...

Srečata se dva Škota:

- Oprostite, nisem natančno slišal, kako vam je ime...

- Vincent. Ampak recite mi kar Vin in si cent prihranite!

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 naprej stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, letoletna 300 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uredništvu.

• Prodaj hišo v Središču ob Dravi. Hiša je zgrajena (končana), stara 10 let. Uporabna za dve stanovanji. Skupaj z vrtom meri 800 m². Cena okrog 195.000 mark. Informacije v Nemčiji na tel.: 089 625 76 22.

• Na lepi legi nad Savinjo v Laškem je naprodaj enodružinska hiša: 6 1/2 sob, 2 kopalnici, 2 garaži, več kleti, z vrtom. Interesenti naj pokličejo v Švicu, Basel, **41 61 601 45 44.

• V Lenartu v Slov. Goricah prodajam novejšo, večjo, delno opremljeno hišo, z vsemi priključki. Cena: 200.000 DEM. Telefon: **4114920829 (Švica)

• SPODNJA KUNGOTA PRI MARIBORU - Zazidljiva parcela, velikosti 510 m², urejeno okolje, vsi priključki do parcele, sprememba namembnosti urejena. Informacije po telefonu **49 7031 873698 vsak dan po 20. uri.

• Na Migojnicah (blizu Žalca pri Celju) zelo ugodno prodajam nedograjeno enodružinsko hišo. Podrobnejše informacije po tel. v Sloveniji 063 718 730, in v Nemčiji **49 2065 66295

• Na turistični točki ob novem velikem terminalu, ki je v gradnji, na meji med Slovenijo in Madžarsko, prodajam obnovljen gostinski lokal s stanovanjem in tremi apartmaji, veliko teraso in vrtom. Možen je kredit. Tel. (386) 69 46734 (v dopoldanskem času).

• Ugodno prodajam hišo z gostinskim objektom približno 250 m² v starem delu mesta Ptuj. Informacije na tel. **49 02129 59649 ali na tel. **49 01715 159479.

• V Celju prodajam hišo (stara vila) na odlični lokaciji pri bolnišnici. Parcela je velika 800 m². Hiša je primerna za zdravniško prakso, poslovni prostor itd. Cena: 135.000 DEM. Informacije v Švici na telefon/faks: **41 56 282 3534.

• Na lepem kraju KAMOVCU blizu Lendave, 15 km od Moravskih Toplic, prodajam hišo z vso opremo, 56 arov zemlje (sadovnjak). Cena 150.000 DEM (po dogovoru). Natančnejše informacije dobite pri ROZALILJI ŠIPON, Strohgasse 6/5, 1030 Wien, tel.: (**43 1 714 2812

• Hišo, 260 m², popolnoma novo, takoj vseljivo, za eno ali dve družini, prodajam. Parcela 660 m² v mirnem, urejenem okolju Miklavža pri Mariboru. Interesentom pošljem slike in načrte. Tel. 062 27 924 in naslov Dušan Primožič, Aškrčeva 17, 2000 Maribor

• V Kočevju prodajam enonadstropno hišo 12 x 12 m, stanovanje meri 100 m², pritličje primerno za lokal, centralna kurjava, telefon, vrt 100 ar, dve garaži. Fani Arteč, Prešernova 5, Kočevje, tel. 061/851-957.

• Če bi radi potovali v Slovenijo, pa nimate prevoza, se vam zdaj ponuja priložnost. Dvakrat na mesec je možnost prevoza šestih oseb v Slovenijo in nazaj; prav tako je tudi možen prevoz pri selitvi. Podrobnejše informacije na telefon v Nemčiji: 069 51 01 13 ali 0171 57 27 368

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• V Mestnem Vrhu pri Ptujju prodajam nedokončano podkleteno stanovanjsko hišo. Električna in vodovodna in hiši, možnost tele-

fonskega priključka, primerna tudi za obrtno dejavnost, po želji dokup mladega vinograda. Vse ugodno prodajam. Informacije dobite: Gostične pri Mici v Janežovcih, telefon 062 753 227

• Ugodno prodajam dobro vpeljano potujočo prodajalno (Imbisswagen) za peko klobas, piščancev, krač, pečenke ipd. z obratovalnim dovoljenjem za celo Slovenijo, ter 28 litrski Blitz s polnilko za izdelavo vseh vrst klobas. Možen je tudi odkup registrirane firme in tehnologije. Telefon: D **49/07331 947124, SLO 041/733278

• V Bistrici ob Sotli prodajam hišo: 135,5 m² stanovanje, 1651 m² zemlje, prosta lepa lega, trasirano: cena 161.000 DEM. Tel. **49/8546-1016

• V ptujski okolici ob magistralki Šentilj-Hajdina-Podlehnik PRODAMO NOVI STANOVANJSKO-GOSTINSKI OBJEKT v obratovanju; 1056 m², parcela 1600 m², cena 630.000 DEM, možen kredit.

V objektu je gostilna s kuhinjo, pisarna, vulkanizerstvo, mansardno stanovanje, del stavbe še v 6. gradbeni fazi.

Objekt primeren za zdravstvo, dom ostarelih, motel ipd. Informacije po telefonu 062-764-196 po 20-uri.

• Sodnozaprisežena prevajalka prevajam dokumente, potrdila, navodila in podobno iz slovenščine v nemščino ter obrnjeno. Lilijana Petek, Kilvertzhof 6, D-40724 Hilden, tel.: 02103 246883, faks: 02103 246884.

• Prodajam opremljeno hišo: 160 m² stanovanjske površine, 4 sobe, vse podkleteno z veliko garažo. Hiša z vrtom leži na lepi sončni legi, 10 km od Maribora proti Dravogradu. Informacije po tel. **386 62/671-566, od 18. do 20. ure.

• Prodajamo dvostanovanjsko hišo (450 m²) z dvema vpeljanima trgovinama ob Tržaški cesti v Ljubljani na parceli 1310 m² in z velikim parkiriščem. Informacije po tel. 061 123 13 98 ali mobilno 0609 618 769.

• Prodajam stanovanjsko hišo z zemljiščem, parkiriščem in na novo urejenim gostinskim lokalom tik ob slovensko-avstrijski meji. Obratovanje je možno takoj. Tel. 062 610 592 po 17. uri.

• Se vračate v domovino? Izjemna priložnost. Na Dolenjskem si kupite stanovanjsko poslovno (picerija in trgovina) hišo z gospodarskim poslopijem in delajte doma. Izkoristite ugodno jesensko ceno brez davka na dodano vrednost! Pokličite kadarkoli na telefon: (SLO)- 061 152 33 51.

• Na zelo lepem kraju okol. Šentjurja pri Celju, izvoz z avtoceste, prodajam stanovanjsko oziroma vikend stavbo (tloris 70 m²). Zemljišče meri 1600 m², od tega 1000 m² vinograd. Pokličite po tel.: 061 141 22 82 v Sloveniji ali 49 07 52 47 25 v Nemčiji.

* Blizu centra v mirnem delu Cerknice prodajam veliko, podkleteno atrijsko hišo v tretji gradbeni fazi, z vrtom, bivalne površine 400 m². Čez kakšno leto pa želimo prodati tudi starejšo hišo v Ljubljani (Šiška), poleg nove Plečnikove cerkve: površina 60 m², s kletjo in z majhnim vrtom. Kličite 061 555 763

• V vseh pravnih zadevah se lahko obrnete na odvetnika DANIELA in MAGDALENO ŠPEC, Alte Benninghofer Str. 6, 44263 DORTMUND (Hörde), Tel/Faks: 0231 427 11 90.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 91 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marijan Šef

Hercegovačka 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

David Taljat, odgovorni na jugu Francije
3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 03 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 03 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 03 87 01 07 01

HRVAŠKA

HR – 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je
oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simčič
Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 418 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU – 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik,

Stanislav Čeplak, diakon
Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel./faks (*49) 0208 - 64 708-82

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

A 4, 2,
D-68159 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Bogdan Pavalec, past. sodelavec
Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Staffenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Oskrbvano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0172 - 9796 - 738
fax: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVIČA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

Marsejski rojaki na predpočitniškem pikniku v Pertuisu

Boga smo slavili pod zeleno streho "cerkve" v naravi.

Prvoobhajilna košarica Marije in Ivana Ferjančiča

Ferjančičev dom v Pertuisu je hiša cvetja.

Mi se imamo radi – Marija in Ernest Bedrač

Ničesar nam ni manjkalo, še najmanj pa dobre volje.

